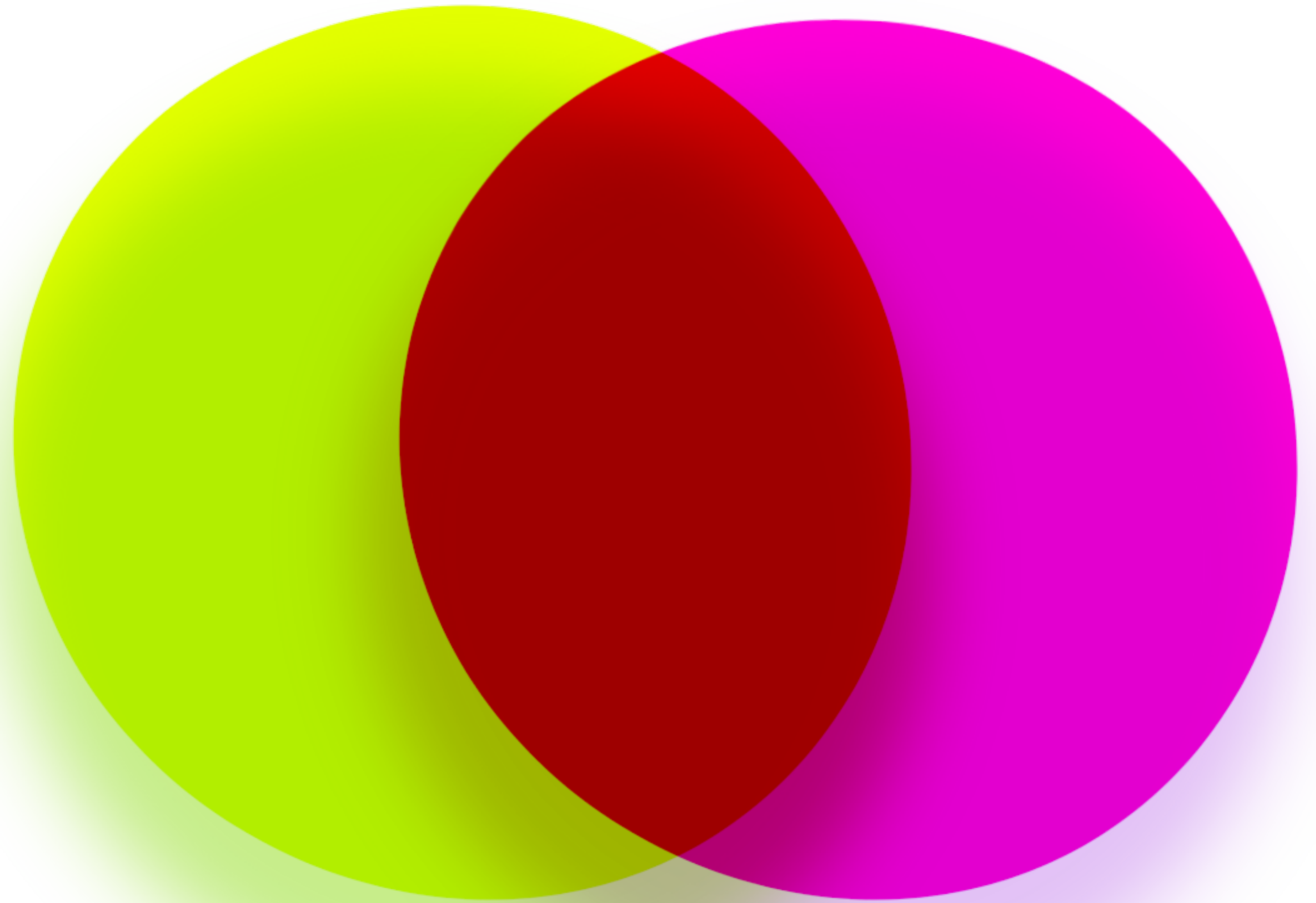

Vlaggensysteem

Waar ligt de grens?

Helpt jonge vrouwen slachtoffer seksueel grensoverschrijdend gedrag in 2022

13-1-2023 15:30

ALGEMEEN NIEUWS

Mariëtte Hamer wil met artiesten gesprek over seksueel overschrijdend gedrag openbreken

18 april 2023, 11:31

NIEUWS

Directeur van kennisinstituut voor emancipatie ontslagen wegens grensoverschrijdend gedrag

Kaouthar Darmoni is ontslagen als directeur van Atria, het kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis in Amsterdam. Ze heeft zich op meerdere vlakken ernstig misdragen, blijkt uit een extern onderzoek van Hoffmann Bedrijfsrecherche, waarvan de conclusies in handen zijn van *de Volkskrant*.

Robert van de Griend 30 december 2022, 00:00

Zo kan een gedragscode op de werkvloer grensoverschrijdend gedrag voorkomen, zegt deze expert

07-02-2023 17:50 | [Zorg en leven](#) | Auteur: [Lisa Konings](#)

Kabinet presenteert actieprogramma tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld

Nieuwsbericht | 13-01-2023 | 14:30

Indringende docuserie over grensoverschrijdend gedrag danswereld: 'We waren kutwijken'

BETER LEVEN HORKERIGE BAAS

Hoe om te gaan met grensoverschrijdend gedrag op het werk?

Een hand die al te makkelijk op een schouder belandt, vervelende opmerkingen over huidskleur of geaardheid, of afgebluft worden door een horkerige baas: grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer kent vele vormen. Hoe kun je daar als werknemer het beste op reageren?

Enith Vlooswijk 16 januari 2023, 14:48

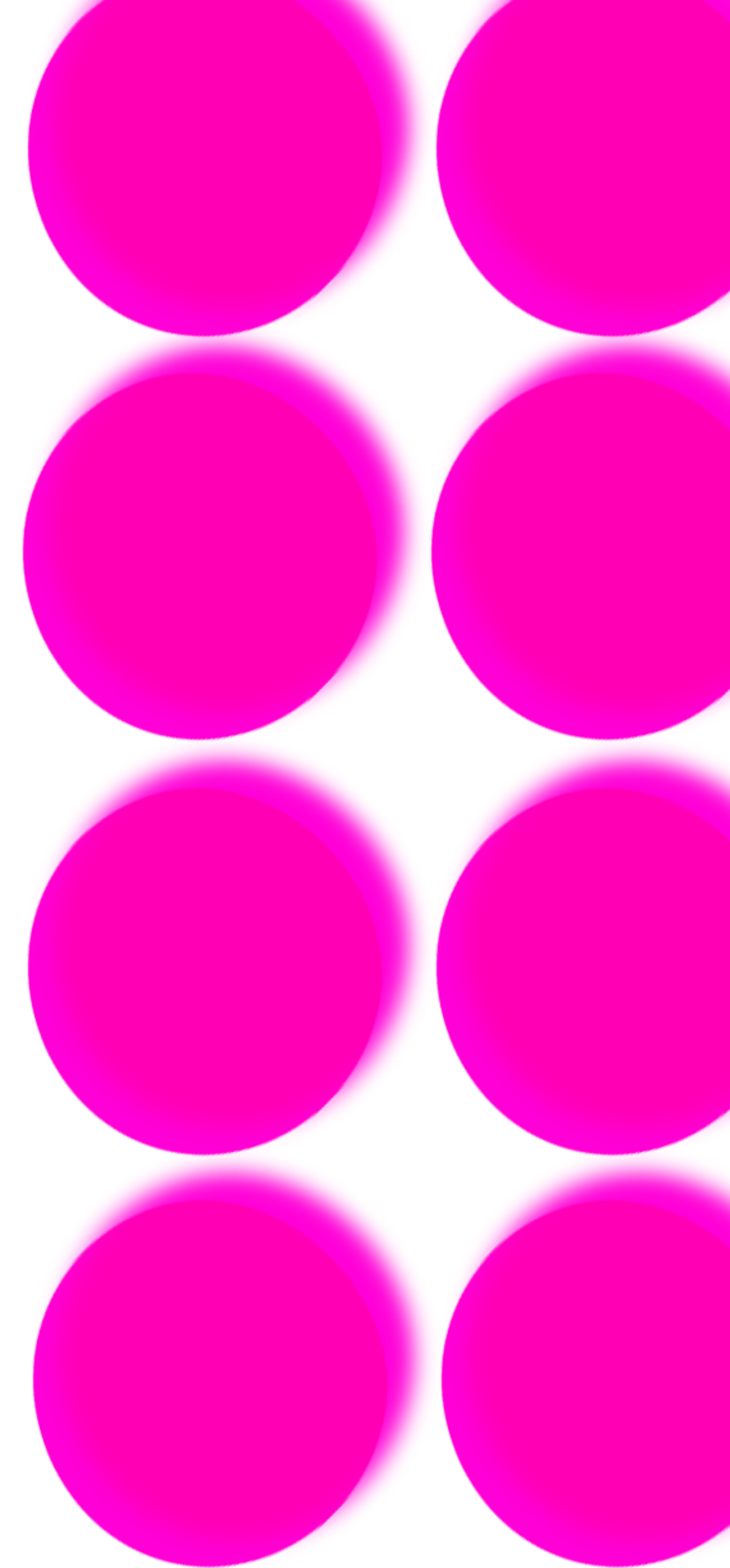
NIEUWS

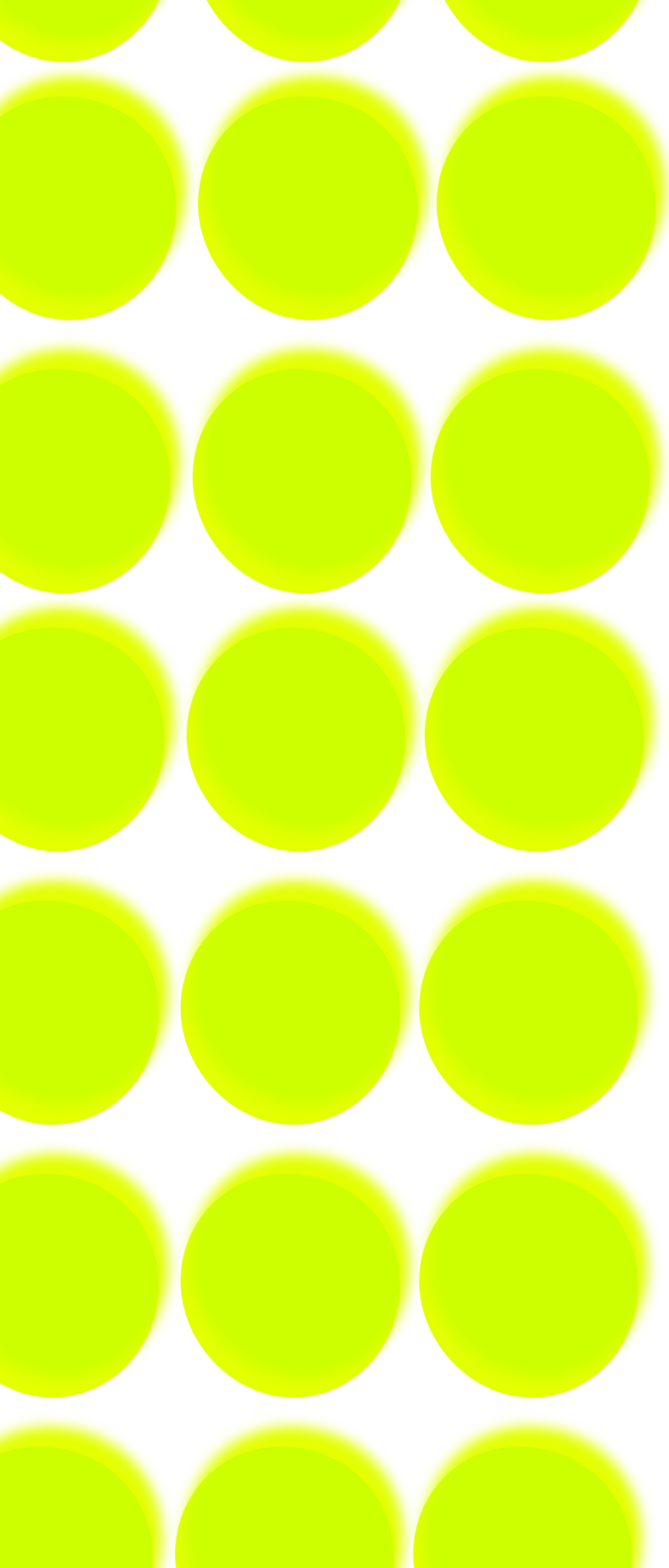
Ruim 1 op de 3 Tweede Kamerbewoners ervoer grensoverschrijdend gedrag op het werk

Nederlanders: hardere aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag nodig

Hoe groot is het probleem?

- 1,6 miljoen gevallen seksueel grensoverschrijdend gedrag per jaar. 11% van bevolking. 18 tot 24-jarige vrouwen zelfs 52%
- 470.000 mensen fysieke ongewenst aanrakingen per jaar
- 100.000 verkrachtingen. 90% vrouwen
- Verstandelijke beperking 4x zo vaak slachtoffer. Biseksuele vrouwen ook groter risico.
- 3.127 meldingen psychosociale risico's in 2020. 13% van slachtoffers doet een melding bij de vertrouwenspersoon, 27% bij een leidinggevende.
- 3.332 meldingen bij politie in 2021

Maar waar ligt de grens?

- Grenzen zijn zeer persoonlijk
- Arbowet geeft voorbeelden van seksuele intimidatie maar geen criteria
- Onmogelijk een uitputtende lijst van gedrag te maken wat wel of niet mag
- Er zijn al een aantal teruggedraaide ontslagen (en hoge schadevergoedingen)

**Een systeem zou wel handig
zijn...**

Vlaggensysteem!

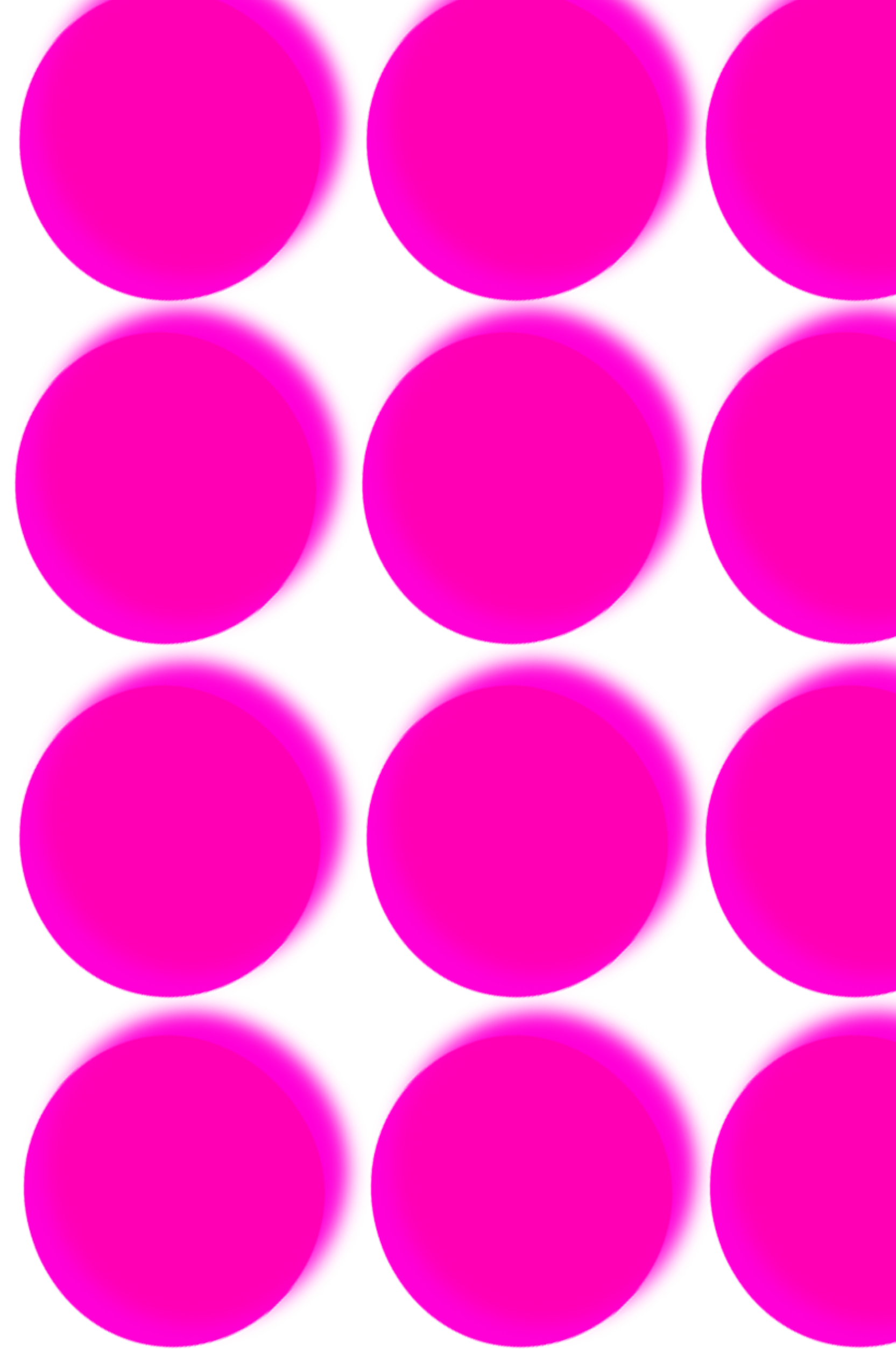
Hi! Dit ben ik.

- Evita Lammes (zij/haar)
- Oprichter Studio Samen voor inclusieve communicatie
- Schrijft praktisch handboek grensoverschrijdend gedrag voorkomen
- Schreef over Vlaggensysteem voor seksuelevorming.nl van Rutgers

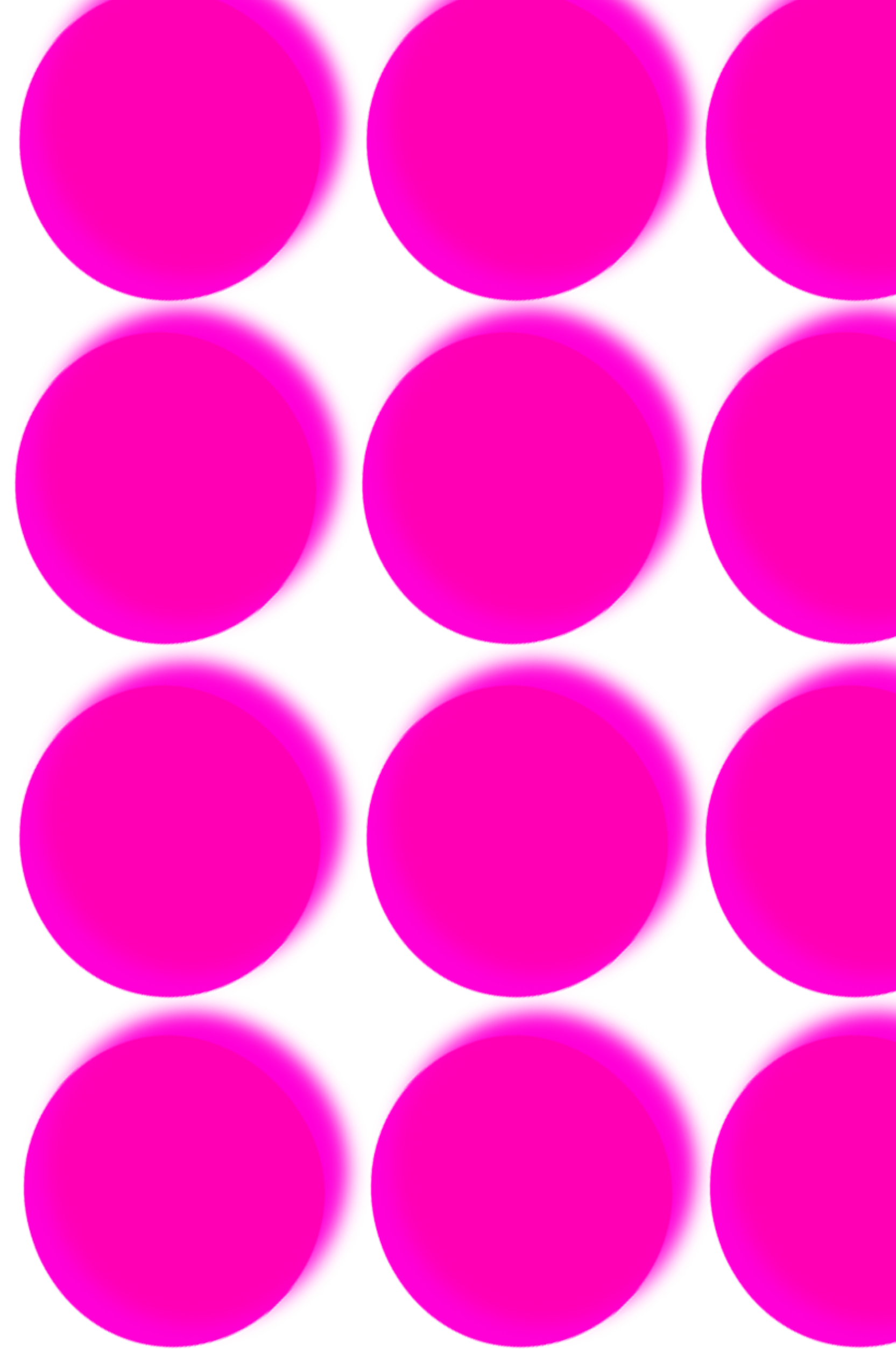
Dit gaan we doen:

- Wat is het vlaggensysteem?
- 6 criteria: wederzijdse toestemming, vrijwilligheid, gelijkwaardigheid, ontwikkelings- of functioneringsniveau, context en impact
- 4 vlaggen: groen, geel, rood, zwart
- Integreren in het beleid / de organisatie

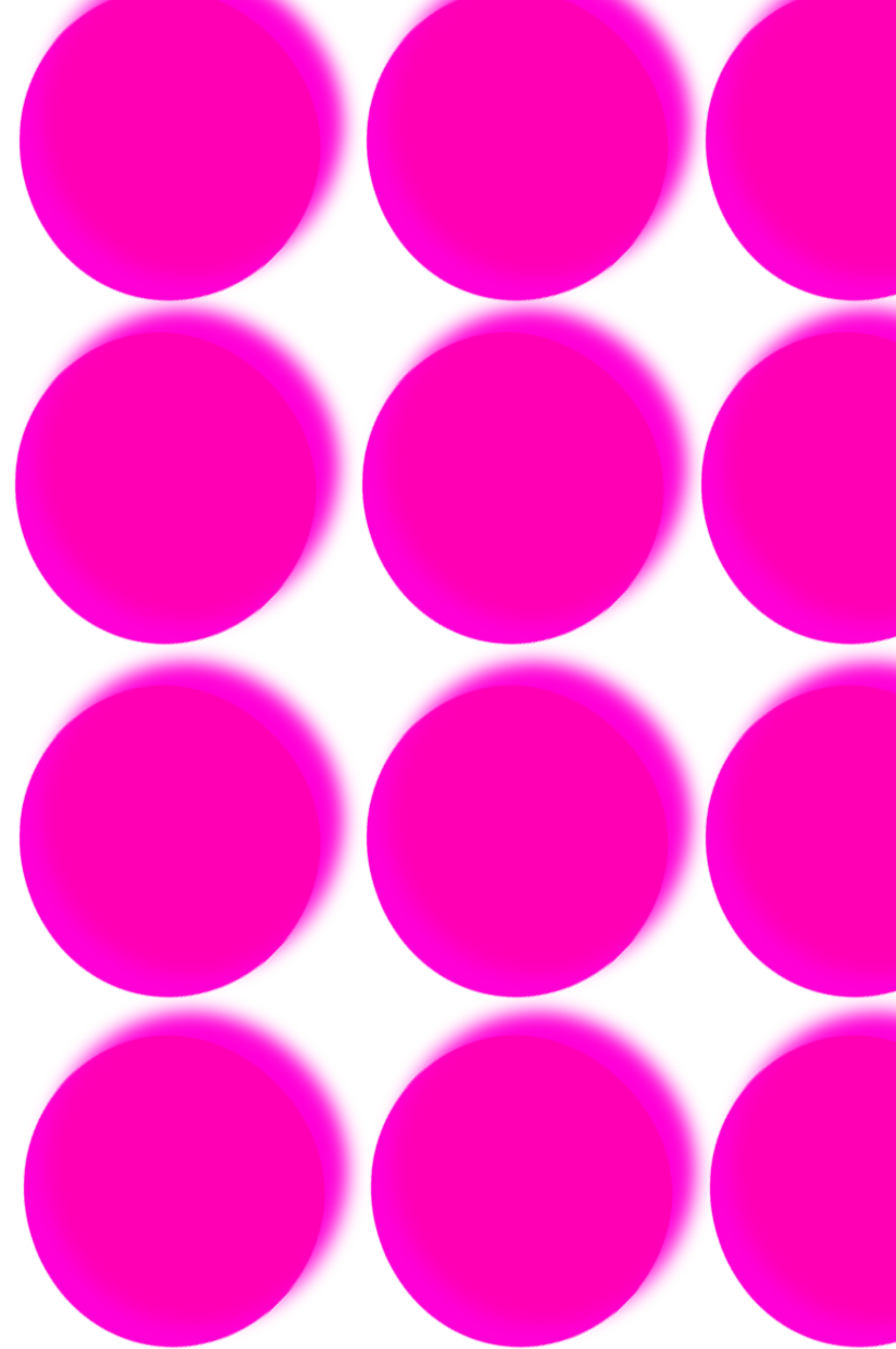
Vlaggensysteem: zes criteria

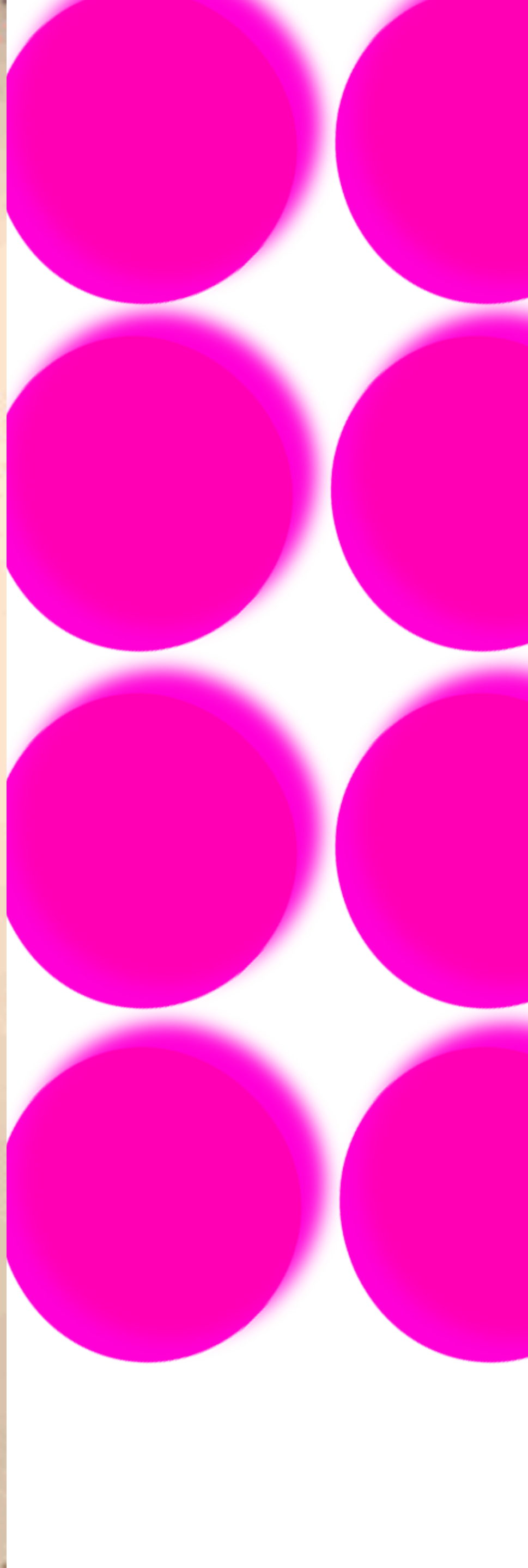
1. Wederzijdse toestemming
2. Vrijwilligheid
3. Gelijkwaardigheid
4. Ontwikkelings- en functioneringsniveau
5. Context
6. Impact

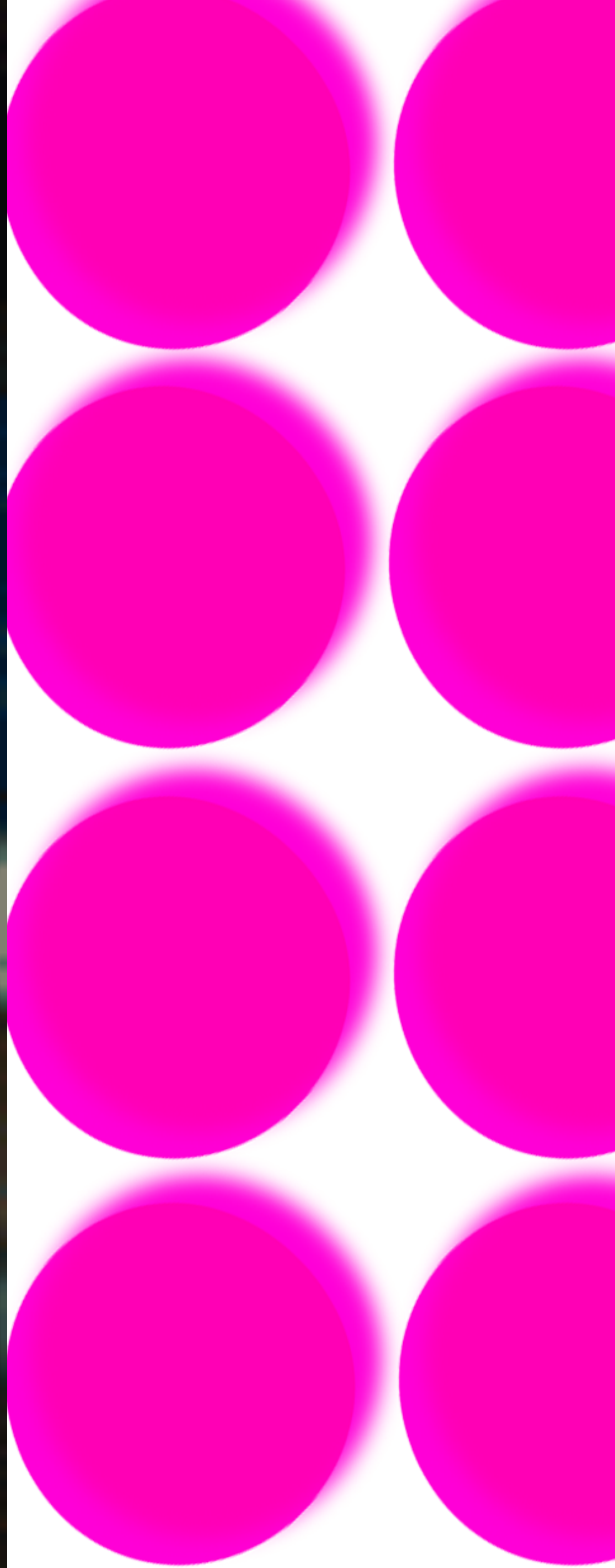

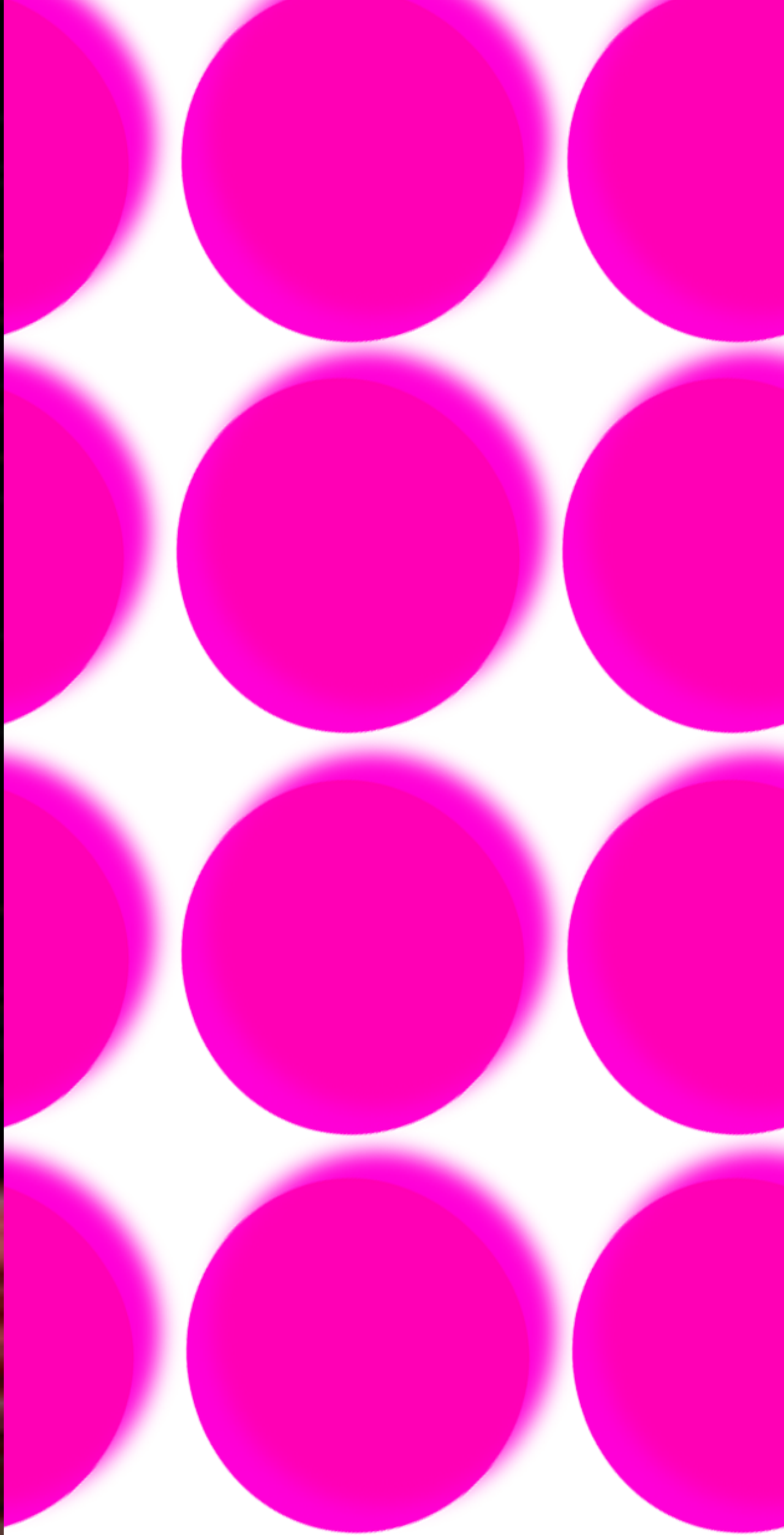
1. Wederzijdse toestemming

- Consent
- Verbaal of non-verbaal
- Specifiek
- Geïnformeerd
- Enthousiast
- In staat om consent te geven?

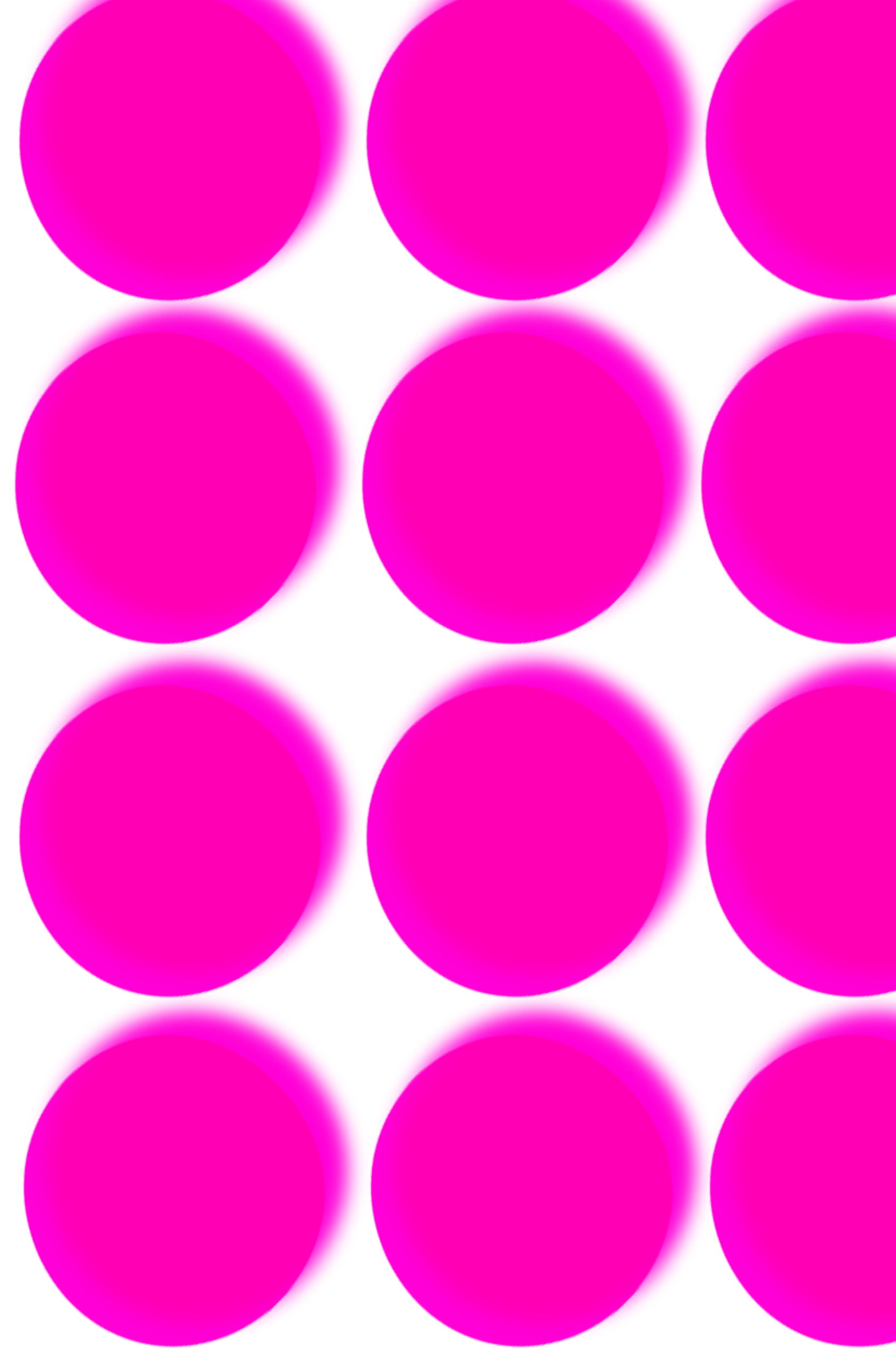

2. Vrijwilligheid

- Geen dwang
- Geen druk
- Geen beloning

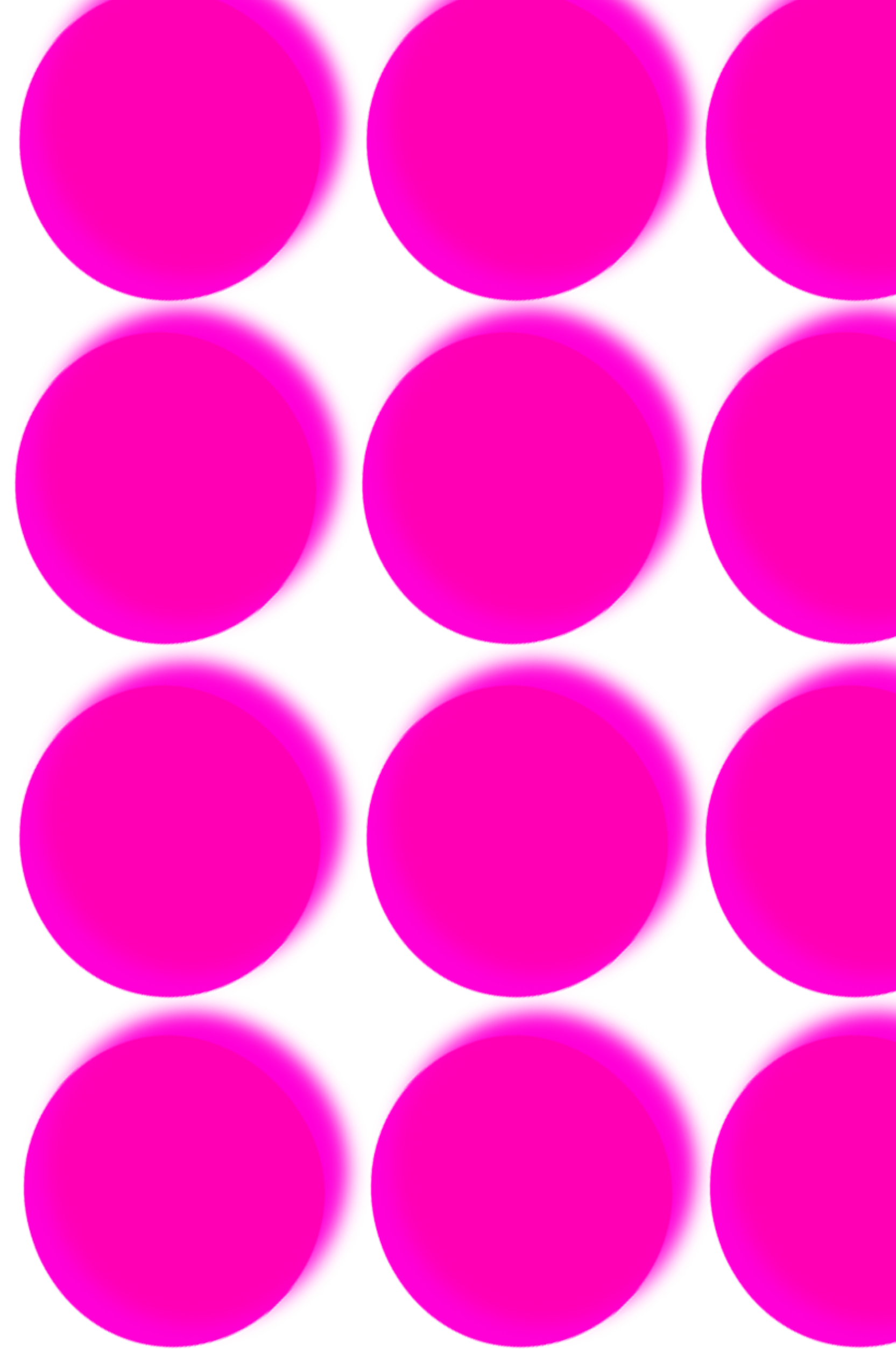
Jack in bad

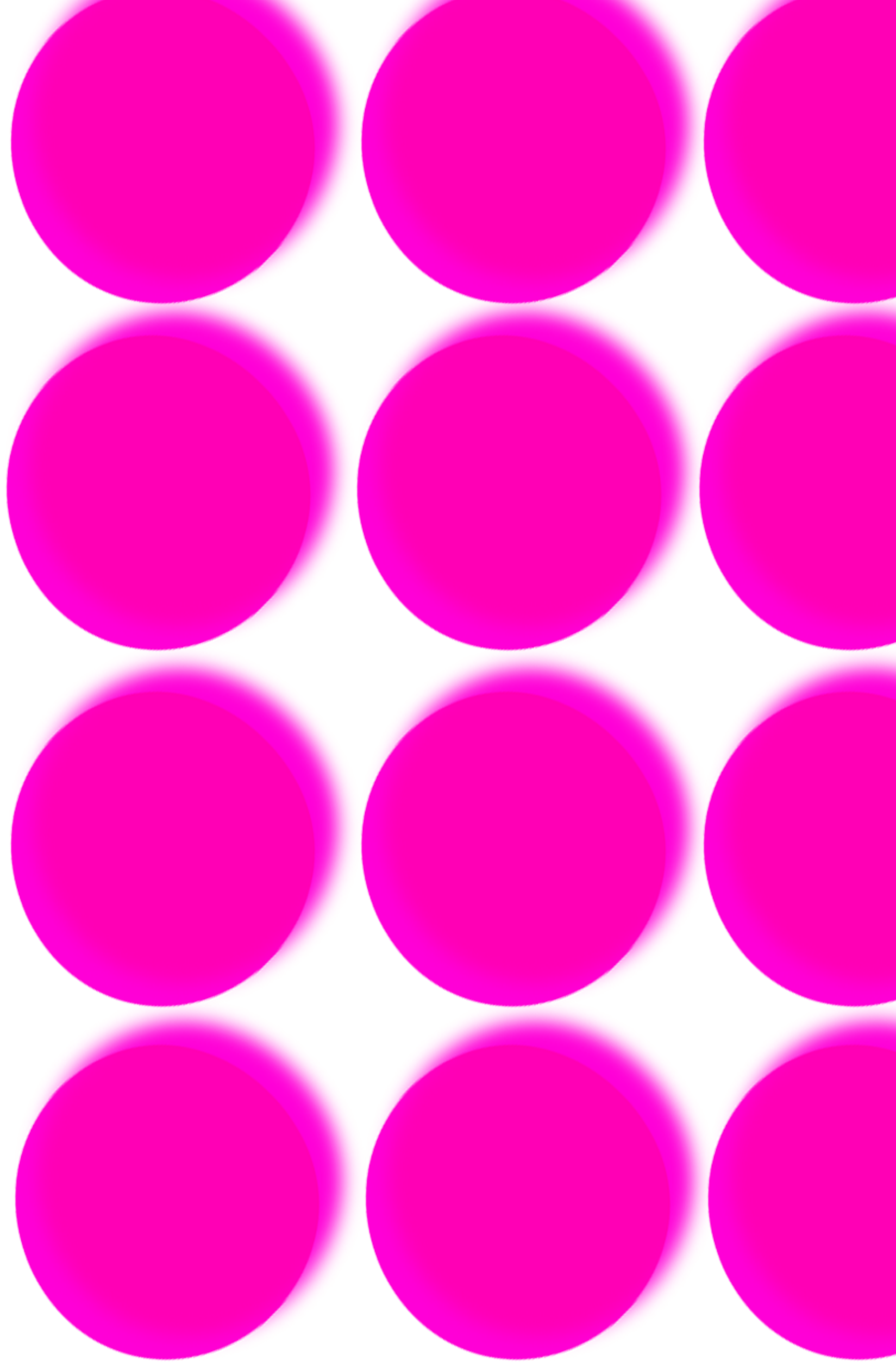
"Er is een collega-presentatrice geweest in 2011, die heeft mij gebeld terwijl ik in bad zat", zo begon Van Gelder. "Opmerkelijk verhaal. Die vroeg of ik haar mentor wilde zijn."

"Ik zou hebben gezegd: "Als je bij mij in in bad komt zitten, prima." Dat is voor mij een grap. Alleen is dat bij haar behoorlijk hard aangekomen. Dat merkte ik toen totaal niet."

3. Gelijkwaardigheid

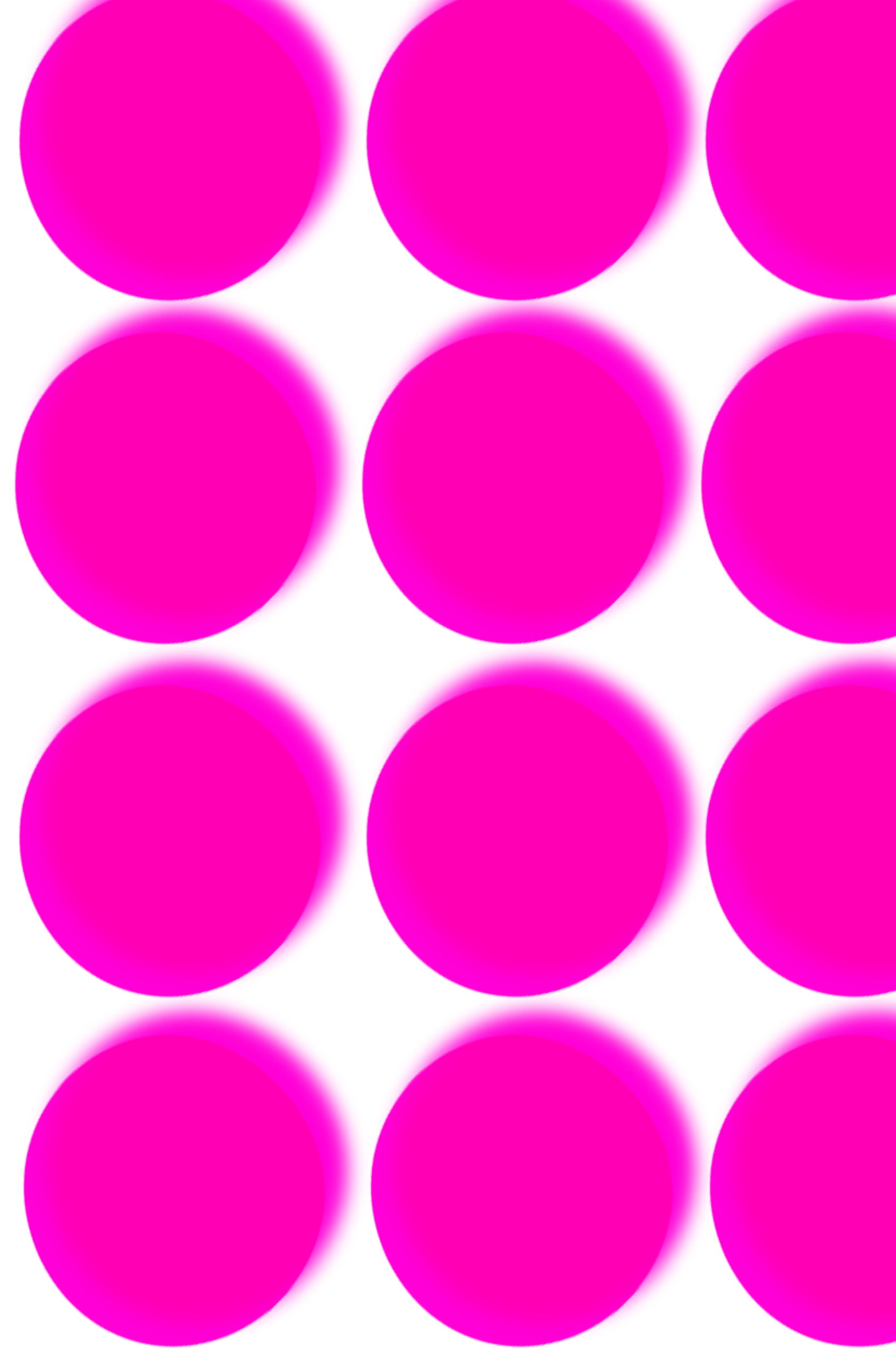
- Machtsverschillen: functie, netwerk, toegang tot middelen of informatie
- Afhankelijkheid: Klant / cliënt / patiënt
- Hoeveelheid personen
- Leeftijd

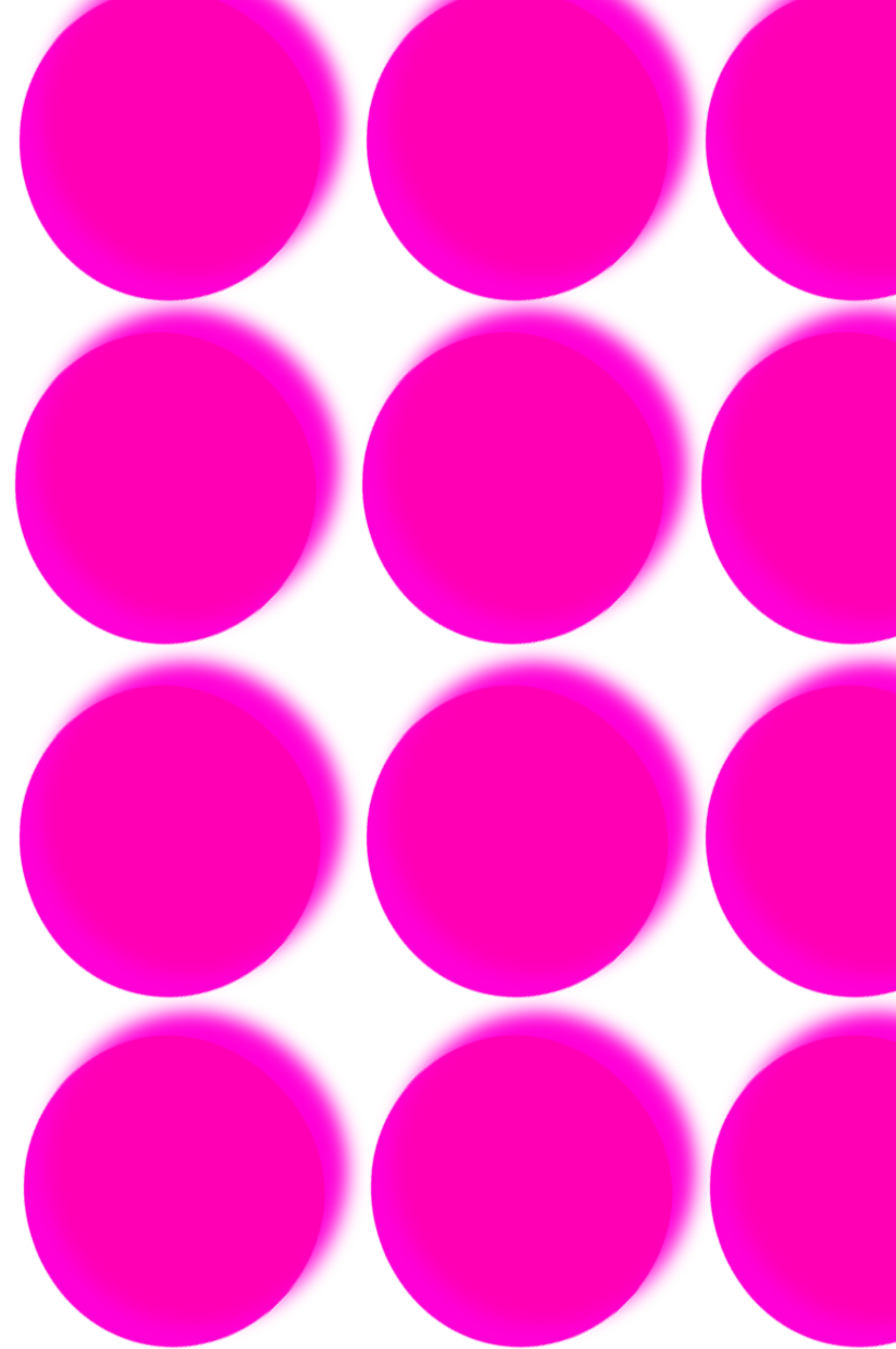
4. Ontwikkelings- en functioneringsniveau

- Leeftijd
- Beperking

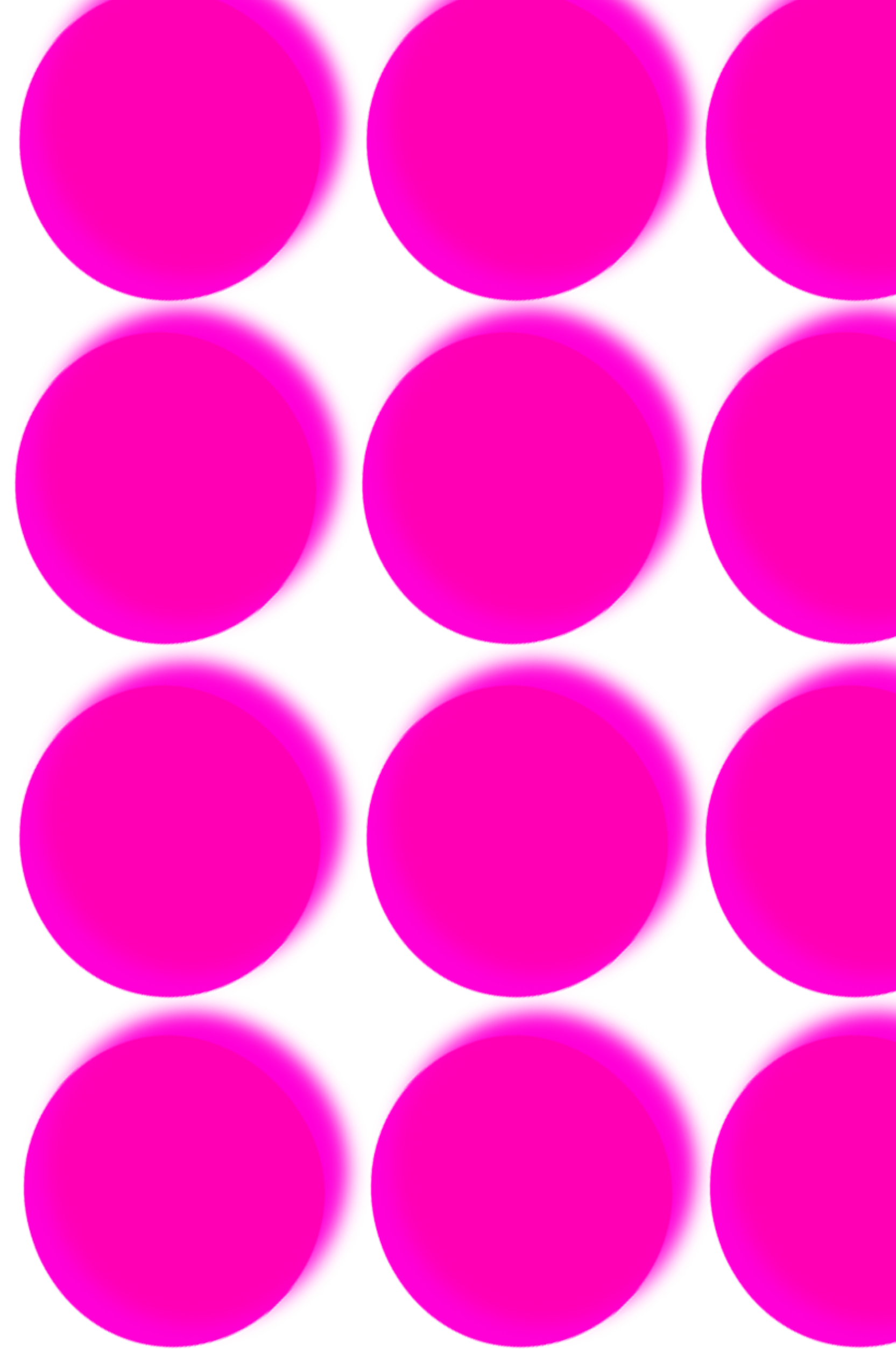
5. Context

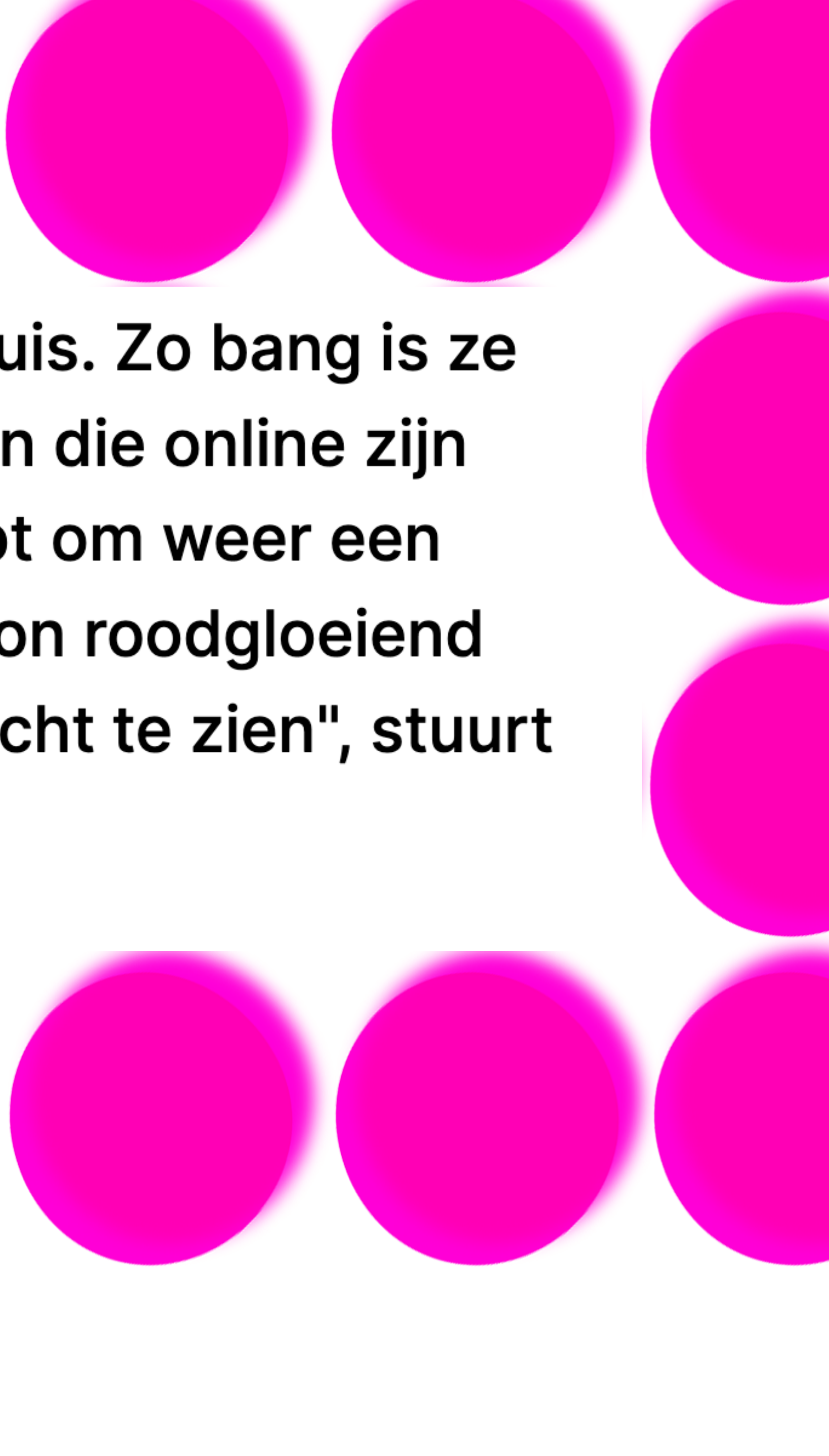
- Sommig gedrag in geen enkele context oké: seksuele intimidatie, aanranding, verkrachting
- Gedrag dat sowieso niet op de werkvloer thuishoort
- Gedrag dat wel kan tussen collega's, maar niet tussen collega en klant / cliënt / patiënt
- Is er privacy of zijn er omstanders bij?

6. Impact

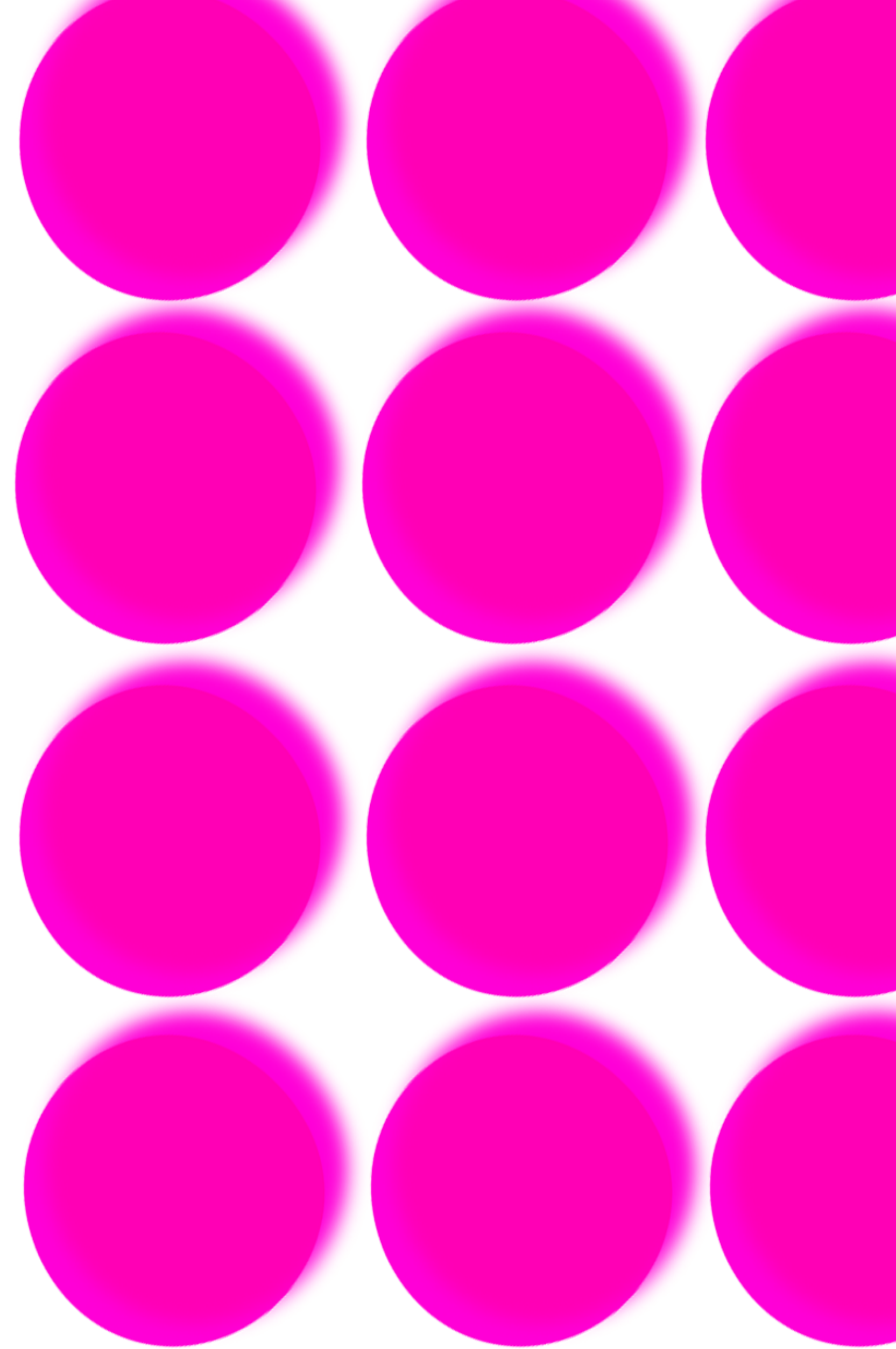
- Gevoelens van ongemak of schaamte
- Gevolgen voor reputatie (ook voor dader)
- Gevolgen voor werkrelatie: sfeer tot uitval
- Gevolgen voor privésfeer zoals relatie
- Zelfrespect in gevaar
- Mogelijke trauma's

A decorative graphic consisting of several large, solid pink circles arranged in a grid-like pattern, primarily located on the right side of the slide.

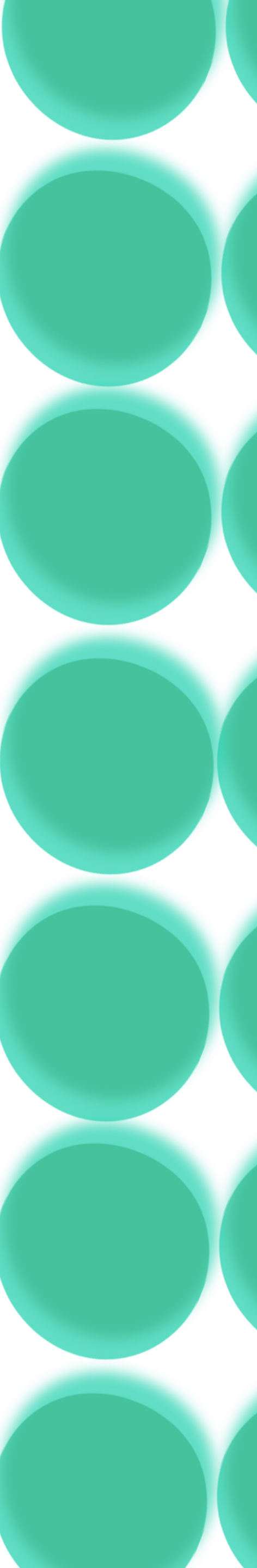
Drie maanden lang sluit ze zichzelf op in haar huis. Zo bang is ze dat iemand haar aanspreekt op de naaktbeelden die online zijn rondgestuurd. Nadat ze de moed bij elkaar raapt om weer een rondje over de markt te lopen, staat haar telefoon roodgloeiend van alle berichten. "Was tof om je billen in het echt te zien", stuurt een jongen die ze niet eens kent.

Vragen over criteria?

De vier vlaggen

- Groene vlag: aanvaardbaar seksueel gedrag
- Gele vlag: licht grensoverschrijdend seksueel gedrag
- Rode vlag: ernstig grensoverschrijdend gedrag
- Zwarte vlag: zeer ernstig grensoverschrijdend gedrag

De vlaggen

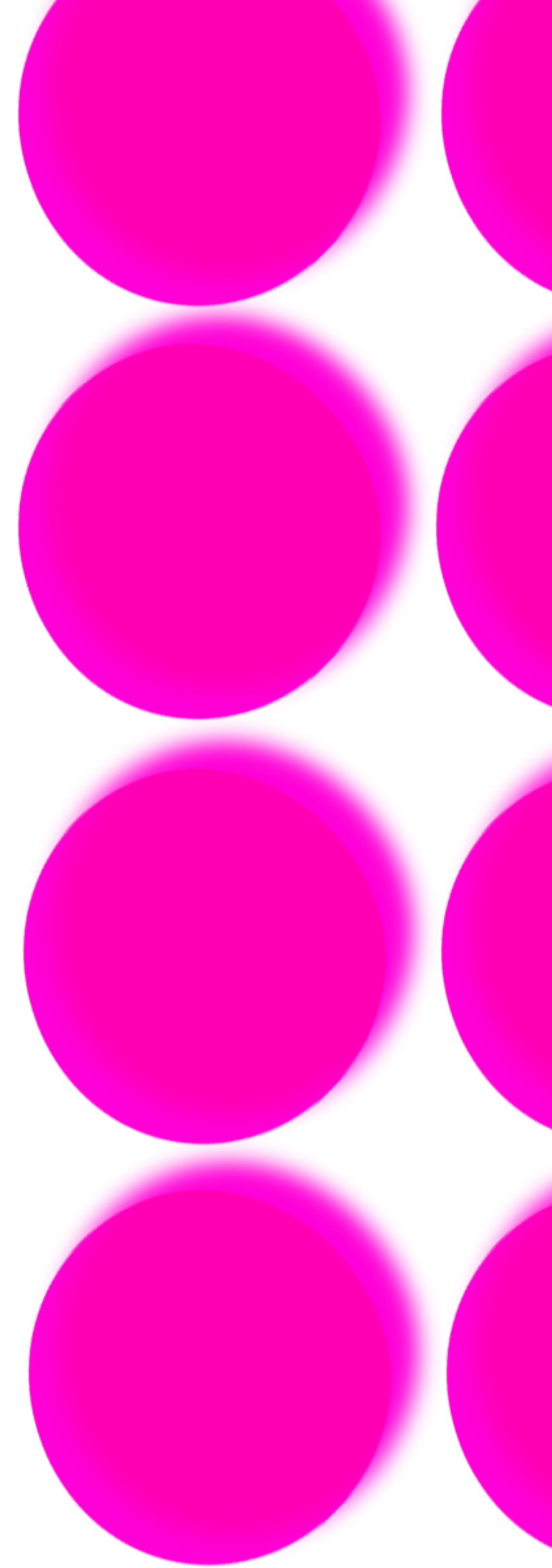
Criterium	Groene vlag	Gele vlag	Rode vlag	Zwarte vlag
Wederzijdse toestemming	Duidelijk toestemming	Onduidelijke toestemming	Geen toestemming	Herhaaldelijk afwezige toestemming
Vrijwilligheid	Geen dwang	Lichte dwang of druk	Gebruik van manipulei, chantage, macht	Herhaaldelijk gebruik agressie, geweld of dreigen
Gelijkwaardigheid	evenwaardig	Lichte ongelijkheid	Grote ongelijkheid	Herhaaldelijk grote ongelijkheid
Ontwikkeling of leeftijd	20% of meer vertonen dit gedrag (op deze leeftijd)	Gedrag van iets oudere of jongere kinderen	Gedrag met groter leeftijdsverschil	Gedrag met groot leeftijdsverschil
Context	Stoort niemand	Licht aanstootgevend (onbeleefd)	Erger aanstootgevend (kwetsend of beledigend)	Zwaar aanstootgevend (shockerend)
Impact / zelfrespect	Niet schadelijk of positief	Mogelijk zelfbeschadigend	Fysieke, emotionele, psychologische schade	Zware fysieke, psychologische of emotionele schade

Oefenen

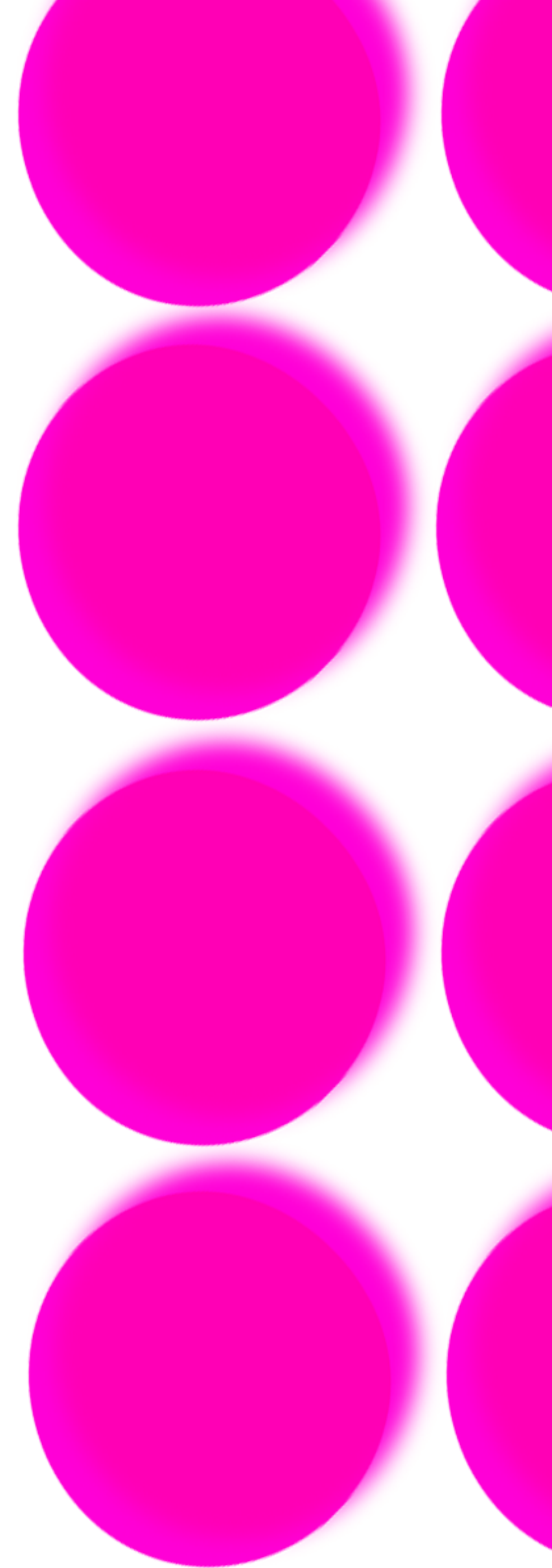

© Sensoa

Een medewerker en een mannelijke deelnemer hebben een intieme relatie maar ontkennen dit. Ze sturen elkaar pikante berichtjes. De partner van de medewerker is niet op de hoogte.

Welke vlag volgens jou?

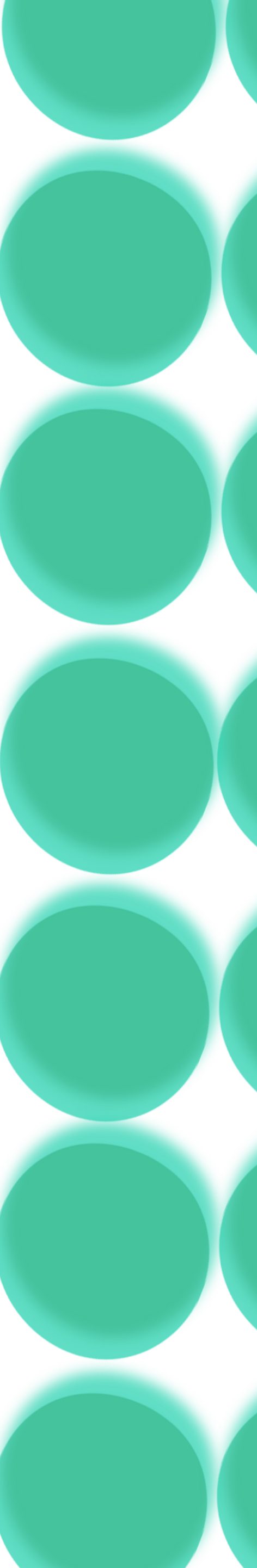

De vlaggen

Criterium	Groene vlag	Gele vlag	Rode vlag	Zwarte vlag
Wederzijdse toestemming	Duidelijk toestemming	Onduidelijke toestemming	Geen toestemming	Herhaaldelijk afwezige toestemming
Vrijwilligheid	Geen dwang	Lichte dwang of druk	Gebruik van manipulei, chantage, macht	Herhaaldelijk gebruik agressie, geweld of dreigen
Gelijkwaardigheid	evenwaardig	Lichte ongelijkheid	Grote ongelijkheid	Herhaaldelijk grote ongelijkheid
Ontwikkeling of leeftijd	20% of meer vertonen dit gedrag (op deze leeftijd)	Gedrag van iets oudere of jongere kinderen	Gedrag met groter leeftijdsverschil	Gedrag met groot leeftijdsverschil
Context	Stoort niemand	Licht aanstootgevend (onbeleefd)	Erger aanstootgevend (kwetsend of beledigend)	Zwaar aanstootgevend (shockerend)
Impact / zelfrespect	Niet schadelijk of positief	Mogelijk zelfbeschadigend	Fysieke, emotionele, psychologische schade	Zware fysieke, psychologische of emotionele schade

Jouw reactie

- **Gele vlag: licht grensoverschrijdend seksueel gedrag**
- Benoem het gedrag
- Vraag naar de beleving van alle betrokkenen
- Bevestig het gedrag: wat is oké en waarom?
- Begrens het gedrag: zeg wat niet oké is en waarom
- Maak afspraken: hoe hier in de toekomst mee omgaan?

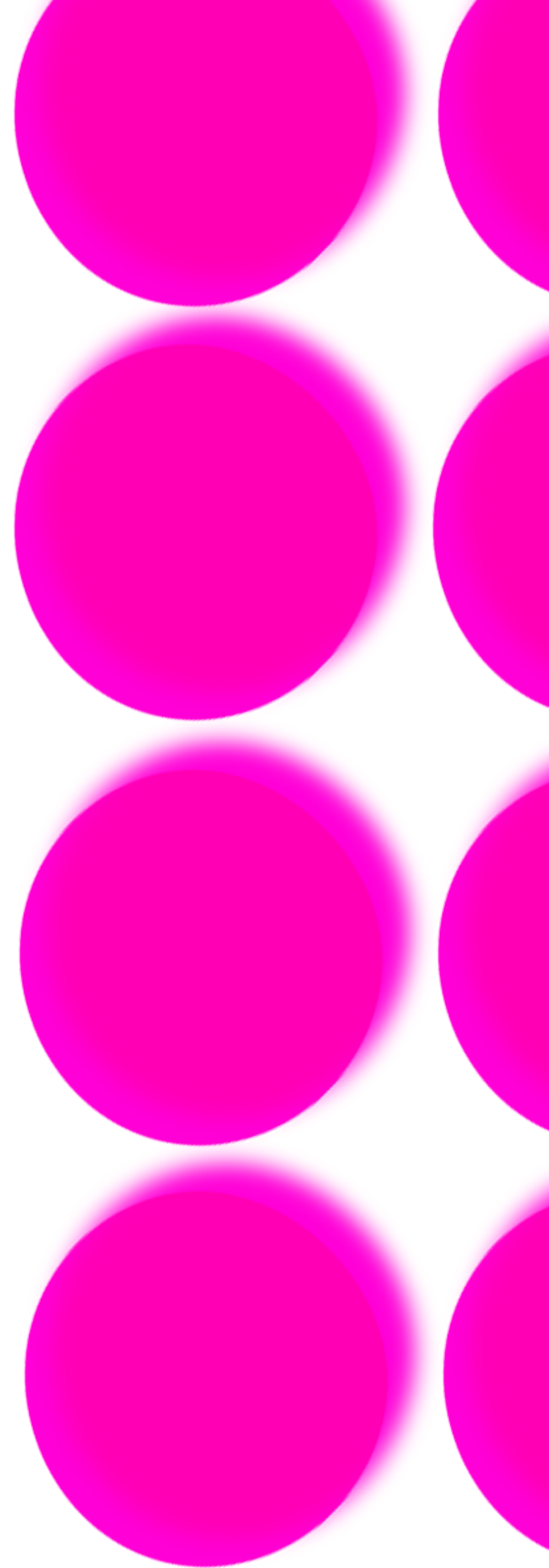
Situatie 2

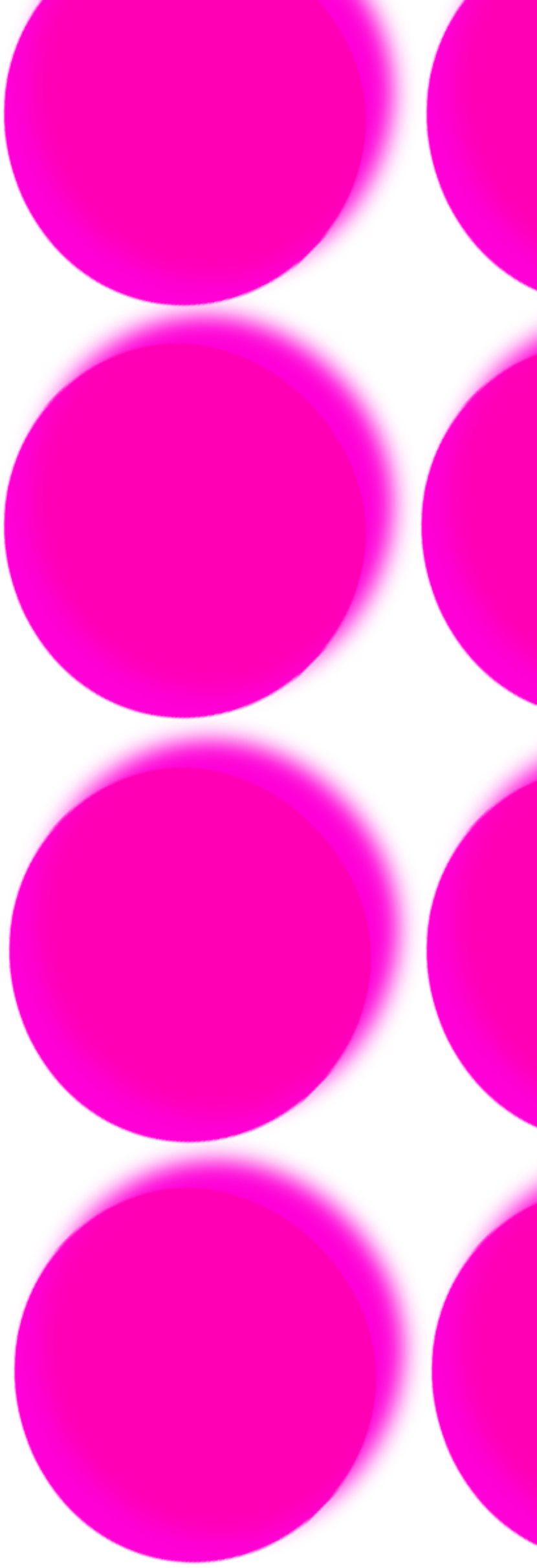
© Sensoa

Vier jongens van 10 storen herhaaldelijk andere kinderen met seksueel getinte gebaren en opmerkingen.

Ook na correctie blijven ze dat doen op onbewaakte momenten.

Welke vlag volgens jou?

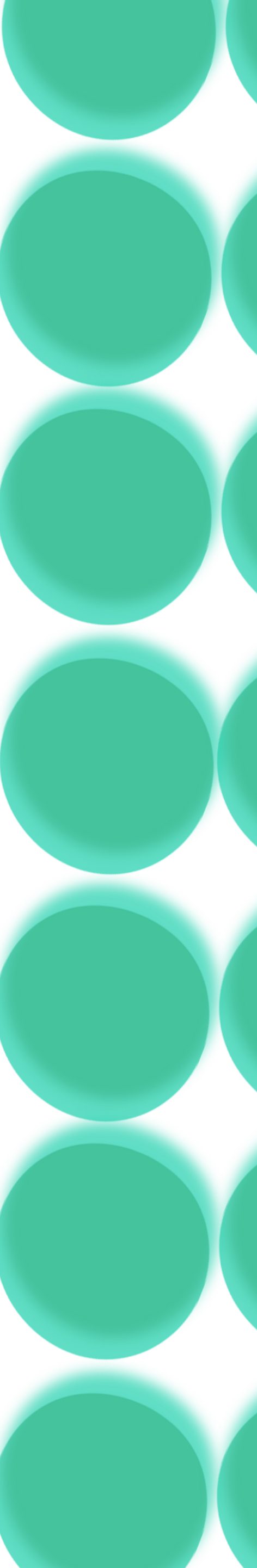

De vlaggen

Criterium	Groene vlag	Gele vlag	Rode vlag	Zwarte vlag
Wederzijdse toestemming	Duidelijk toestemming	Onduidelijke toestemming	Geen toestemming	Herhaaldelijk afwezige toestemming
Vrijwilligheid	Geen dwang	Lichte dwang of druk	Gebruik van manipulei, chantage, macht	Herhaaldelijk gebruik agressie, geweld of dreigen
Gelijkwaardigheid	evenwaardig	Lichte ongelijkheid	Grote ongelijkheid	Herhaaldelijk grote ongelijkheid
Ontwikkeling of leeftijd	20% of meer vertonen dit gedrag (op deze leeftijd)	Gedrag van iets oudere of jongere kinderen	Gedrag met groter leeftijdsverschil	Gedrag met groot leeftijdsverschil
Context	Stoort niemand	Licht aanstootgevend (onbeleefd)	Erger aanstootgevend (kwetsend of beledigend)	Zwaar aanstootgevend (shockerend)
Impact / zelfrespect	Niet schadelijk of positief	Mogelijk zelfbeschadigend	Fysieke, emotionele, psychologische schade	Zware fysieke, psychologische of emotionele schade

Jouw reactie

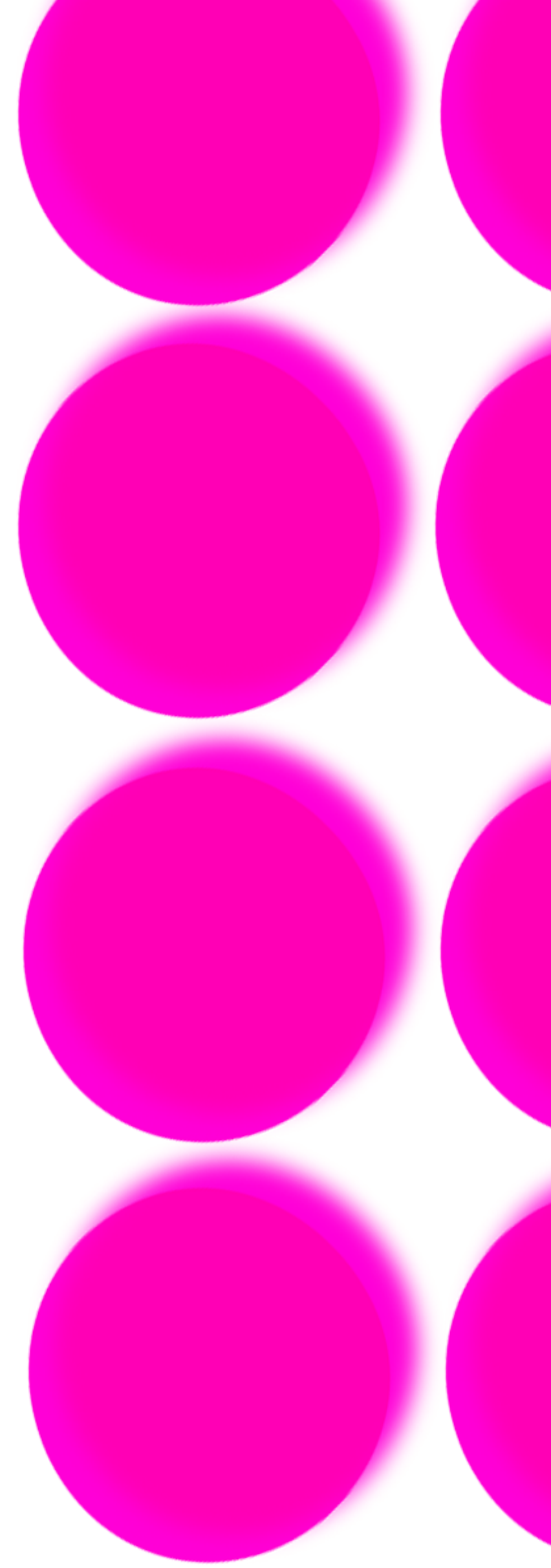
- **Rode vlag: ernstig grensoverschrijdend seksueel gedrag**
- Stop het gedrag.
- Benoem of bevraag wat je ziet of hoort.
- Reageer empathisch: bespreek gevoelens van alle betrokkenen.
- Bevestig de positieve aspecten van het gedrag. Leg uit waarom.
- Begrens het deel dat niet oké is en leg uit waarom.
- Maak afspraken. Verhoog het toezicht, heb aandacht voor nazorg en herstel
- Confronteer de betrokkenen en verbied. Leg de consequenties uit.

Oefenen

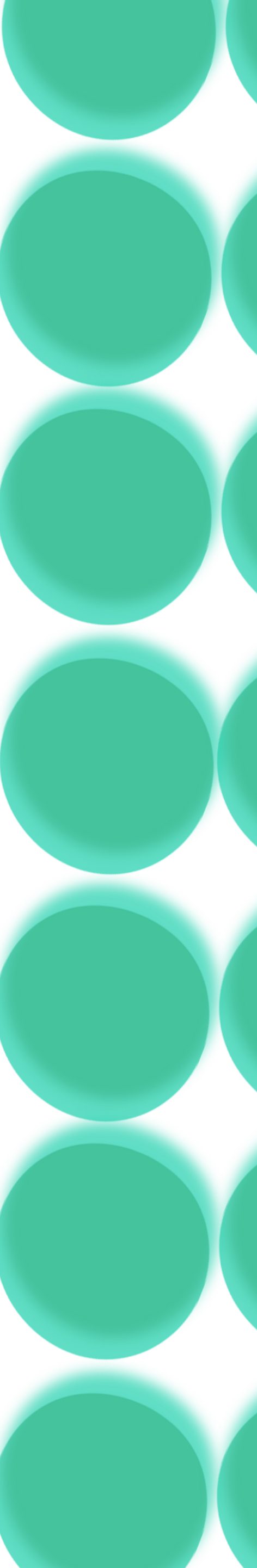

- Manager reageert met hartjesemoji op een vakantiefoto, voelt aan blouse medewerker en kijkt naar personeel op beveiligingscamera's. Alle meldingen zijn kort na elkaar gedaan na een reorganisatie.

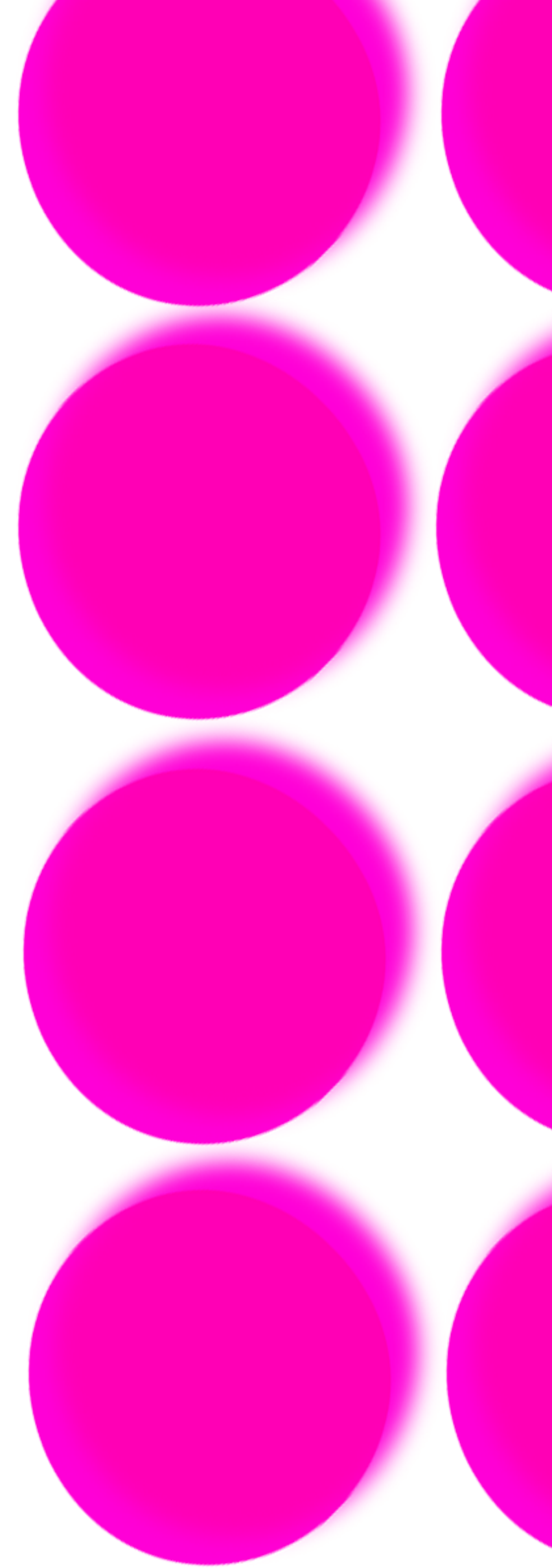

De reactie

- Medewerker werd op non-actief gesteld
- Na extern onderzoek ontslagen om grensoverschrijdend gedrag
- Kantonrechter gaf aan dat het ontslag onterecht was.
- Klachten van lang geleden, anoniem al toegegeven de persoon te willen ontslaan en andere klachten niet kloppend. Niet voldoende om te ontslaan.

Welke vlag volgens jou?

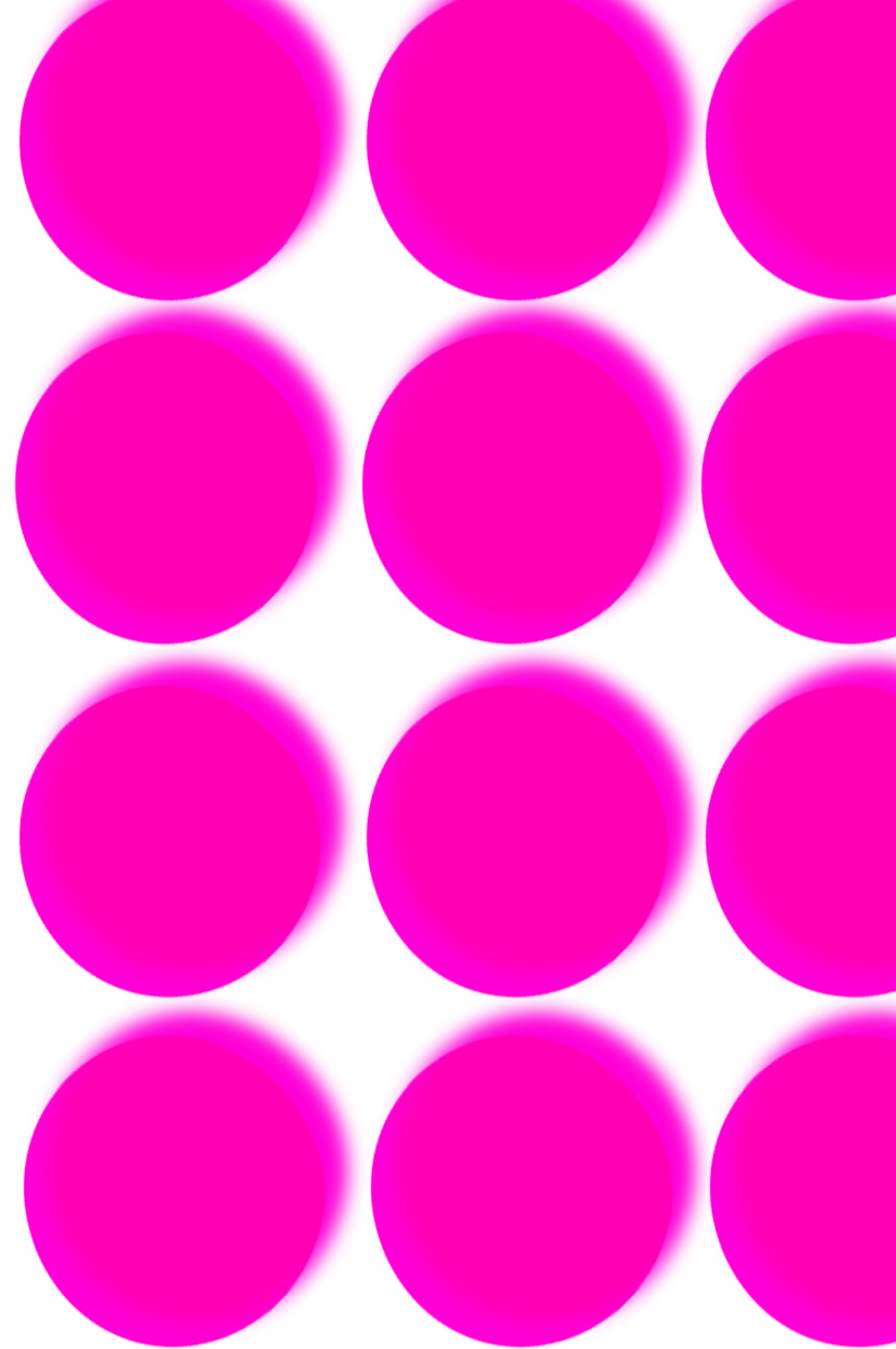

De vlaggen

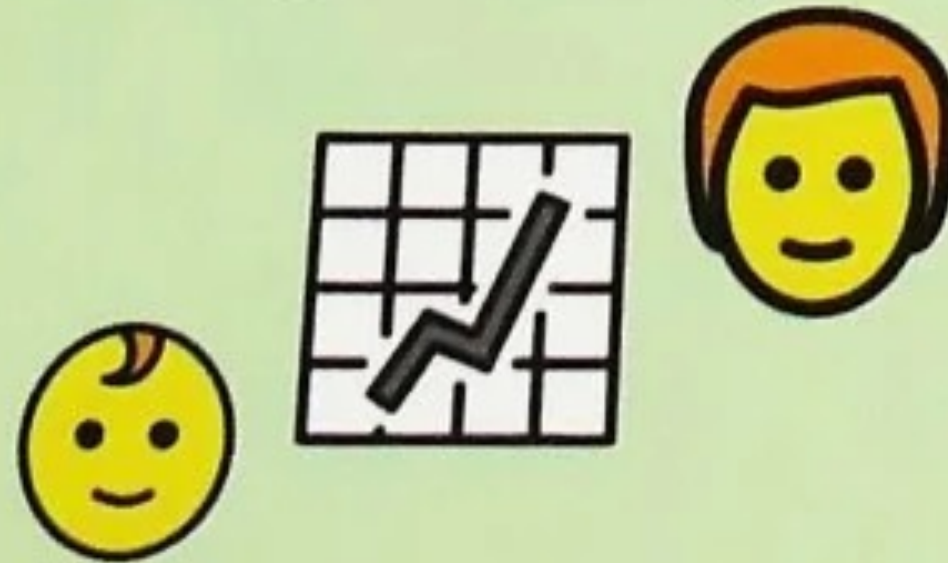
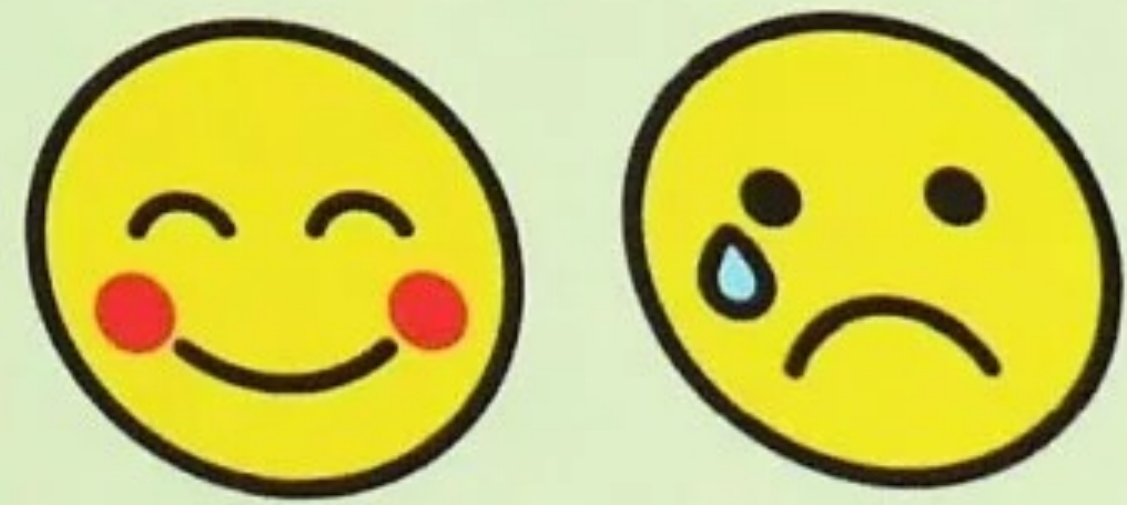
Criterium	Groene vlag	Gele vlag	Rode vlag	Zwarte vlag
Wederzijdse toestemming	Duidelijk toestemming	Onduidelijke toestemming	Geen toestemming	Herhaaldelijk afwezige toestemming
Vrijwilligheid	Geen dwang	Lichte dwang of druk	Gebruik van manipulei, chantage, macht	Herhaaldelijk gebruik agressie, geweld of dreigen
Gelijkwaardigheid	evenwaardig	Lichte ongelijkheid	Grote ongelijkheid	Herhaaldelijk grote ongelijkheid
Ontwikkeling of leeftijd	20% of meer vertonen dit gedrag (op deze leeftijd)	Gedrag van iets oudere of jongere kinderen	Gedrag met groter leeftijdsverschil	Gedrag met groot leeftijdsverschil
Context	Stoort niemand	Licht aanstootgevend (onbeleefd)	Erger aanstootgevend (kwetsend of beledigend)	Zwaar aanstootgevend (shockerend)
Impact / zelfrespect	Niet schadelijk of positief	Mogelijk zelfbeschadigend	Fysieke, emotionele, psychologische schade	Zware fysieke, psychologische of emotionele schade

Vlaggensysteem inzetten

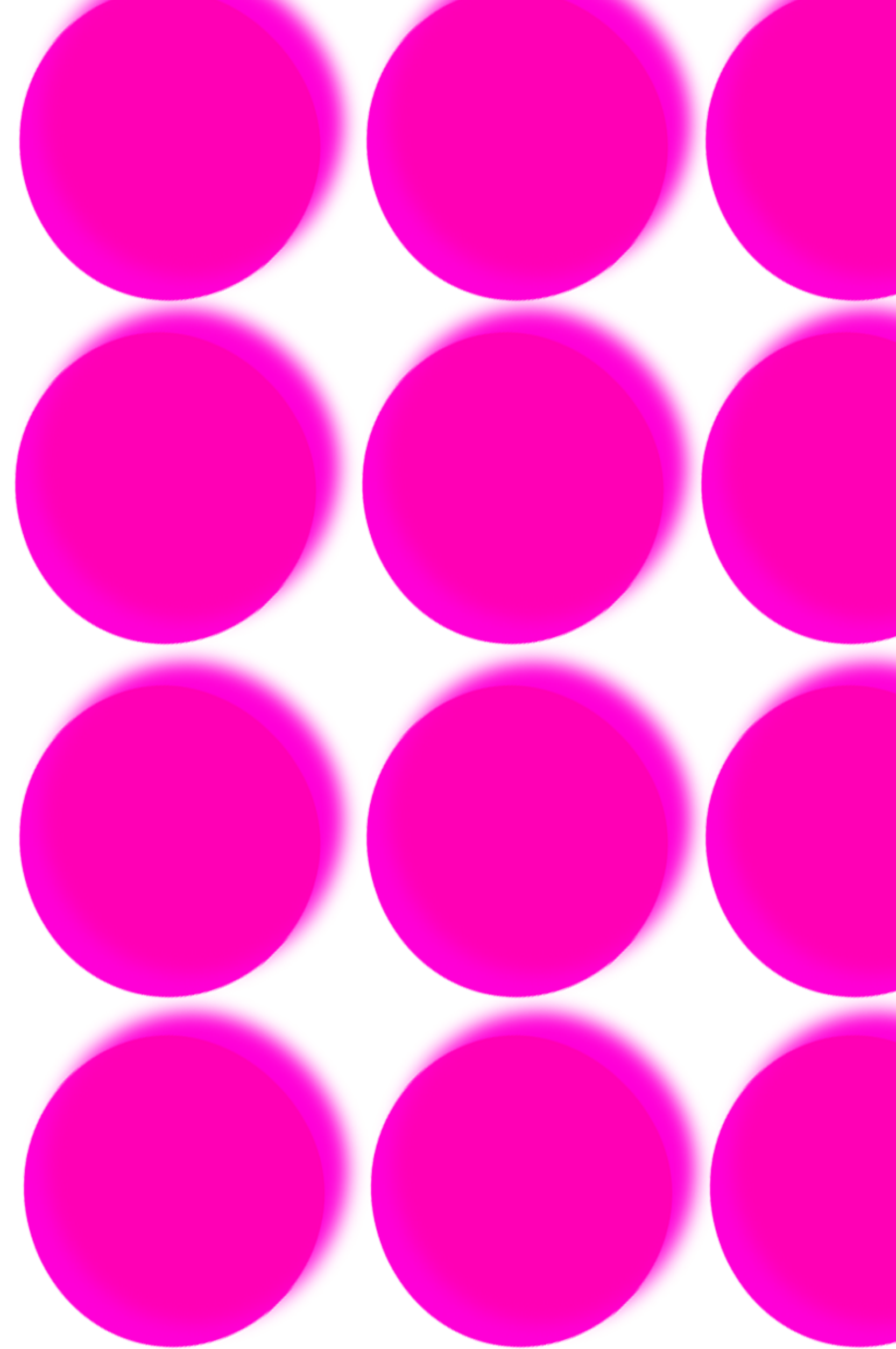
- Hulpmiddel om gesprek te voeren met de melder en de beschuldigde
- Met collega inschatten wat juiste handelingsperspectief is
- Inbrengen in gedragscode; wat is licht, ernstig en zeer ernstig?
- Intervisie met andere vertrouwenspersonen: oefenen aan de hand van casussen

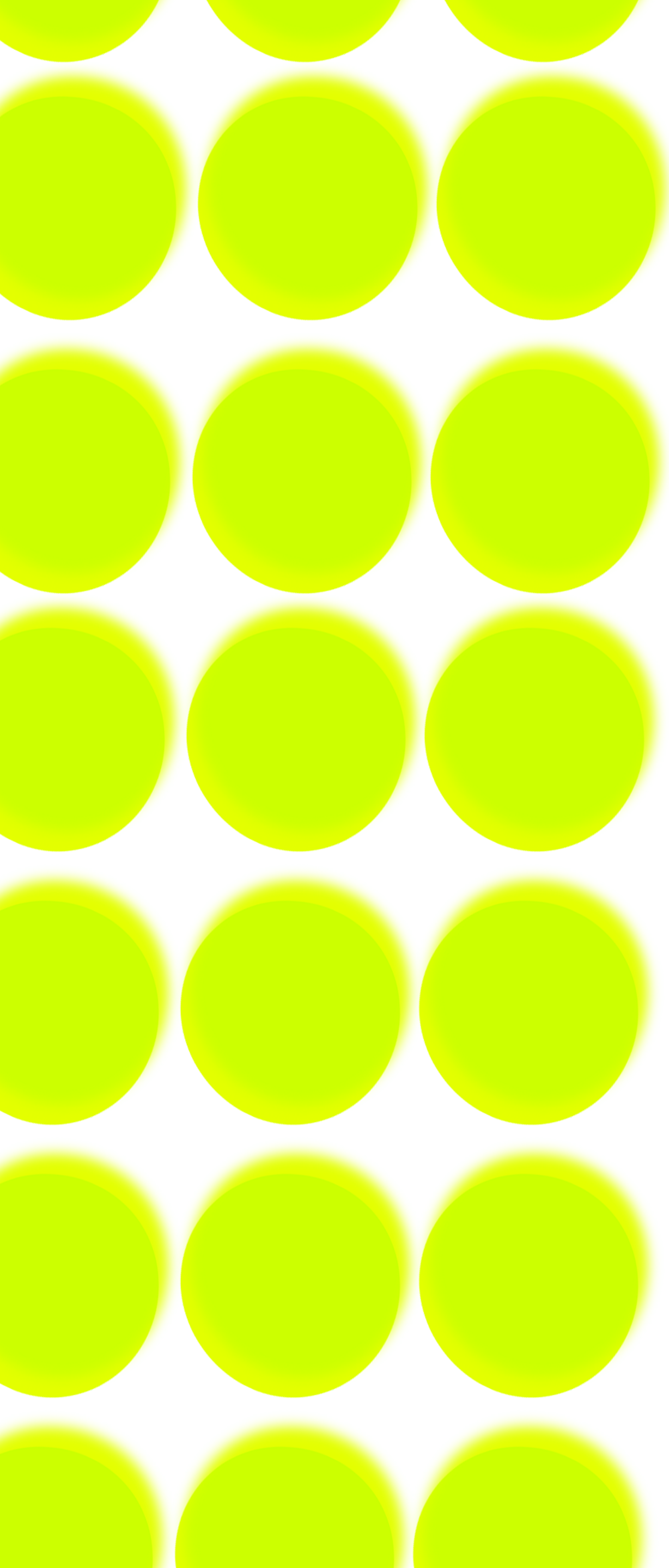

Het gedrag is →			
helen maar oké	(beetje) over de grens	flink over de grens	zwaar over de grens
			
Er is een akkoord Je wilt het allebei 	Het is uit vrije wil Niemand moet iets 	Het is gelijkwaardig Niemand is de baas 	
Past bij je leeftijd En je ontwikkeling 	Past in de omgeving De plek is oké 	Respect voor jezelf Het doet je geen pijn 	

Vragen over vlaggen?

Meer informatie

- sensoa.be
- movisie.nl
- Boek: sensoa vlaggensysteem voor volwassenen
- Zorg: brochure 'het mag niet, het mag nooit' van Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)
- Steffie voor materialen in begrijpelijke taal

Veel succes!

- Workshops
- Talks
- Advies

Voeg me vooral toe op LinkedIn of mail me op evita@studio-samen.nl.

